

RIGÁCS

TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZEINEK FELÜLVIZSGÁLATA

ALÁTÁMASZTÓ ÉS JÓVÁHAGYANDÓ
MUNKARÉSZEK

KÖZIGAZGATÁSI VÉLEMÉNYEZÉSRE SZÁNT

EGYEZTETÉSI DOKUMENTÁCIÓ

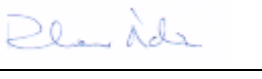
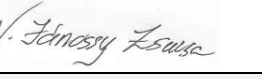
2019. ÁPRILIS HÓ

PESTTERV

PEST MEGYEI TERÜLET, TELEPÜLÉS, KÖRNYEZET
TERVEZŐ ÉS TANÁCSADÓ KFT.
BUDAPEST 1085, KŐFARAGÓ U. 9.
TEL.: 267-0508, 267-7078
E-MAIL: pestterv@pestterv.hu

TERVEZŐK NÉVSORA ALÁÍRÓLAP

RIGÁCS KÖZSÉG TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJÁNAK ÉS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZEINEK FELÜLVIZSGÁLATÁHOZ

Szakterület	Tervezők	Jogosultság	aláírás
Településrendezés	Kissfazekas Kornélia	okl. építésmérnök, településrendezési vezető tervező TT/1 01-1298	
Településfejlesztés, társadalom, gazdaság	Károlyi János	területrendezési vezető tervező TR-13-1017	
Zöldfelületek, táj- rendezés, táj- természet- és környezetvédelem	Burányi Endre	okl. táj- és kertépítésmérnök, területrendezési vezető tervező TR1-, TT/T-, TK- 01--5014	
Közlekedés	Közlekedés Kft Rhorer Ádám	okl. építő mérnök TKÖ, KÉ-K	
Közműellátás, hírközlés	KÉSZ Köz műtervező Kft Hanczár Zsoltné Szolóczi Bálint	okl. gépészmérnök és városrendező mérnök MK-01-2418 TE-T, TH-T, TV-T	
Tervlap szerkesztés, grafika:	Vancsóné Jánossy Zsuzsanna		
	Munkatársak		
Kulturális örökségvédelem	Máté Zsuzsanna Batizi Zoltán Jankovics Norbert	építész, műemléki szakértő szakértői sz.: 21-0073; régész, régész szakértő szakértői sz.: 17-003; művészettörténész, műemléki szakértő, szakértői sz.: 21-0016;	
Településfejlesztés, térinformatika	Botos István Csaba		
Környezetrendezés	Ráski János		
Adatgyűjtés, feldolgozás	V. Szendrői Katalin		
Ügyvezető igazgató:	Schuchmann Péter	TR1-01-5068	

Ez a dokumentáció szerzői jogvédelem alatt áll. Ezért a mű részben vagy egészben történő közlése, másolása vagy módosítása kizárólag a PESTTERV Kft. szerzőinek engedélye birtokában lehetséges.

**A TERVEZET EGYEZTETÉSRE BOCSÁTÁSÁRÓL RIGÁCS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÉPVISELŐ-TESTÜLETE
25/2019.(03.05.) ÖK. HATÁROZATÁVAL DÖNTÖTT**

PESTTERV

PEST MEGYEI TERÜLET, TELEPÜLÉS, KÖRNYEZET
TERVEZŐ ÉS TANÁCSADÓ KFT.
BUDAPEST 1085, KÖFARAGÓ U. 9.
TEL.: 267-0508, 267-7078
E-MAIL: pestterv@pestterv.hu

Tartalom

ALÁTÁMASZTÓ JAVASLAT, A KÖRNYEZETALAKÍTÁS TERVE.....	4
1.1. TELEPÜLÉSRENDEZÉSI JAVASLATOK.....	4
1.1.1. Javasolt településszerkezet, területfelhasználási rendszer	4
1.1.1.1. Beépítésre szánt területek	4
1.1.1.2. Beépítésre nem szánt területek	5
1.1.1.3. Szerkezet meghatározó nyomvonalas és tagoló elemek	9
1.1.1.4. Védelmi és korlátozó elemek	9
1.2 A VÁLTOZÁSSAL ÉRINTETT TERÜLETEK ÖSSZEFOGLALÓJA ÉS ÖSSZEFÜGGÉSEI	11
1.2.1. A településszerkezeti és szabályozási tervi változások adatai	11
1.2.2. A településszerkezeti változások területrendezési tervekkel való összefüggéseinek bemutatása	12
1.2.3. A változások hatályos településfejlesztési koncepcióval való összhangjának bemutatása	23
SZAKÁGI JAVASLATOK	24
2.1. TÁJRENDEZÉSI JAVASLATOK	24
2.1.1. Tájhasználat, tájszerkezet javaslata	24
2.1.2. Természetvédelmi javaslatok	25
2.1.3. Tájvédelmi és tájképvédelmi javaslatok	25
2.1.4. Biológiai aktivitás-érték változása	26
2.2. ZÖLDFELÜLETI RENDSZER FEJLESZTÉSE	27
2.2.1. Zöldfelületi rendszer elemeinek fejlesztési javaslata	27
2.2.2. Zöldfelületi és zöldterületi ellátottság alakulása	27
2.2.3. Zöldfelületek ökológiai szerepének erősítésére vonatkozó javaslatok	27
2.3. KÖZLEKEDÉSI JAVASLATOK	28
2.3.1. Közúti hálózati kapcsolatok	28
2.3.2. Belső úthálózat	28
2.3.3. Közösségi közlekedés	28
2.3.4. Kerékpáros közlekedés	29
2.3.5. Gépjármű elhelyezés, parkolás	29
2.4. KÖZMŰVESÍTÉSI JAVASLATOK	29
2.4.1. VÍZIKÖZMŰVEK	29
2.4.2. ENERGIAELLÁTÁS	31
2.4.3. HÍRKÖZLÉS.....	32
2.4.4. Megújuló energiaforrások alkalmazása, környezettudatos energiagazdálkodás, egyedi közműpótlók.....	33
2.4.5. A rendezéssel érintett jelentősebb projektelemek közművesítése.....	33
2.5. KÖRNYEZETI HATÁSOK ÉS FELTÉTELEK	33
2.6. HATÁLYOS TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERVVEL VALÓ ÖSSZHANG BEMUTATÁSA ..	34
2.7. SZABÁLYOZÁSI KONCEPCIÓ	34
2.8. BEÉPÍTÉSI TERV	34
2.9. KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS - ÖSSZEFOGLALÓ	35
ALÁTÁMASZTÓ TERVLAPOK: KÖZMŰTERVEK	

ELFOGADÁSRA KERÜLŐ MUNKERÉSZEK TERVEZETE

TSZT: TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERV Határozat, Leírási és Terv melléklet (TSZT tervlap)

HÉSZ: HELYI ÉPÍTÉSI SZABÁLYZAT Rendelet, Szabályozási Terv melléklet (SZT tervlap)

ALÁTÁMASZTÓ JAVASLAT, A KÖRNYEZETALAKÍTÁS TERVE

1.1. TELEPÜLÉSRENDEZÉSI JAVASLATOK

1.1.1. Javasolt településszerkezet, területfelhasználási rendszer

A község településszerkezete a jelenleg kialakult állapothoz képest nem változik.

A település szerkezetét meghatározó fő elemek:

- a külterületet ÉNY-DK irányba átmetsző 84. sz. országos főút
- a külterületen, a keleti határához közel, észak-déli irányban áthaladó Bajánsenye–Zalaegerszeg–Ukk–Boba vasúti nyomvonal;
- a település belterületét feltáró Kossuth utca (73172. j. út), és a Petőfi S. utca (73169. j.) amelyek bekötnek a 84. sz. útra;
- a főutca északi és déli végénél található útelágazások;
- a település beépítésre szánt területe/belterülete, ahol a jellemző területfelhasználási módok:
 - lakóterületek, jellemzően falusias beépítéssel;
 - a településközponti vegyes területek,
 - ipari gazdasági/szolgáltató területek
- a külterületek meghatározó területfelhasználatai: mezőgazdasági és erdőterületek valamint természetközeli területek;
- vízgazdálkodási területek (folyóvizek medre és parti sávjának övezete);
- zöldterületek (közparkok, sportterület);
- beépítésre nem szánt/különleges terület (temető) településszéli elhelyezkedése.

A település hossz tengelye a Kossuth L. utca, amely északon kettéágazik, és 73172. j. útként a Marcalon átkelve csatlakozik a 84. sz. főútra. Déli végpontja Ukk határában ugyancsak ki köti a 84. sz. útra, a Bertényi árkot keresztezve.

A településnek a főúttal további két másik közvetlen közúti kapcsolata is van, ezek közül a Petőfi S. utcát szükséges kiemelni, amely a község kereszt tengelye is, és 73169. j. útként Megyerre megy, a rigácsi vasútállomást érintve.

Rigács vasútállomása a belterülettől nyugatra található, a központjától kb.1,5 km-re.

1.1.1.1. Beépítésre szánt területek

BEÉPÍTÉSRE SZÁNT TERÜLETEK	
Lakóterületek:	Falusias lakóterület – Lf
Vegyes terület:	Településközpont vegyes terület - Vt
Gazdasági terület:	Ipari gazdasági, szolgáltató – Gip, Gksz

Lakóterületek:

A település mai belterülete szinte teljes egészében lakóterület, melyek karaktere szerint családházak, falusias, jellemzően oldalhatáron álló beépítési móddal. Egyes helyeken, például „fontosabb” települési pontokon az épületek „L” alakú tömeggel és párhuzamos gerinccel fordulnak ki az utcavonalra. Ettől a térfal zártabb, a beépítési karakter szinte kisvárosias.

A Településfejlesztési koncepció megállapítása szerint Rigácson a jelenleg még csökkenő demográfiai trendet figyelembe véve egyelőre nincs szükség a településrendezési eszközökben további lakóterületek kijelölésére. A meglévő lakóterületek, valamint a megüresedett ingatlanok együttesen képesek fedezni a lakótelkek iránti igényeket.

Ennek megfelelően jelen tervmódosítás nem tartalmaz lakóterület növelést. Átsorolás révén a lakóterület kismértékben csökken (159-160. hrsz.).

A beépítési karakter sem változik; a községben marad a dominánsan hagyományos oldalhatáros falusias lakóterületi beépítés.

A hatályos terv két lakóövezetet nevesít (Lf és Lf-k) melyek között némi különbséget csak a kötelező legkisebb telekméret szempontjából határoz meg (900 m² illetve 800 m² vagy kialakult). A megengedett beépítési mód mindenütt a már kialakultnak megfelelő, falusias.

Vegyes területek

Településközpont területek:

A hatályos terv három helyen jelöl településközpont vegyes területet:

- a katolikus templom telkén,
- a Kossuth L. utcában az Önkormányzat és a tőle északra lévő teleksoron (67-72 hrsz-ú telkek),
- a két főutca (Kossuth L. utca és Petőfi S. utca) találkozásánál, az evangélikus templom és a volt Öregek otthona környezetét.

A fentiek közül az utolsó, amely történelmileg is leginkább központi területként működött. Jelenleg az evangélikus templom által is megjelölt vizuális és a közlekedési „csomópont”; a fontosabb helyi szerepet betöltő épületek, a polgármesteri hivatal és a közösségi feladatokat ellátó kultúrház a Kossuth L. utcai Vt-övezet területén működnek.

A fentiekén túl jelen tervmódosítása javasolja a 159-160. hrsz. telkek településközponti vegyes területbe történő átsorolását. Ezt indokolja a fenti telkek központi pozíciója, nagy telke, történeti szerepköre, a meglévő épületek építészeti minősége.

Gazdasági területek

A település közlekedési kapcsolatrendszere ugyan behatárolt, de a korszerű, igényekhez igazított eljutás biztosított a térség jelentős foglalkoztató központjaiba.

A hatályos terv alapján belterületbe vonva a 021/2, 021/5 telkeken Gksz, a 021/4 és 021/14 telkeken Gip övezet található. E területek egyrésze működő telephely. A hatályos tervben szerepel a római katolikus templom mögött is egy új Gksz- terület, amely nincs még kialakítva. Jelen tervmódosítás megtartja a fenti javaslatot azzal a kiegészítéssel, hogy a templom környezete fokozott vizuális védelmet igényel. A település egyik legszebb településképi értéke, a mögöttes kis ligetes környezettel. Jelzi a település végét, ahonnan kilépünk a tájba. ezért is fontos a környezetének a megfelelő növényesítése. Ezen túlmenően a 84.sz. út mellett, a Petőfi utcai csomópontnál is található egy kijelölt Gksz terület, amely ugyancsak nincs még kialakítva. A tervmódosítás megtartja a javaslatot.

A fejlesztési koncepció szerint Rigács fejlesztési céljainak megvalósítsa új ipari, illetve kereskedelmi gazdasági célú területek kijelölését nem igényli a meglévő és kijelölt területek felhasználásával jelentősen növelhető a termelés és a foglalkoztatás.

Különleges területek

A Rigács településrendezési előzményterv két beépítésre szánt különleges, építési övezetbe sorolt területet tartalmazott. A temető és a sporttelep beépítésre nem szánt különleges átsorolása javasolt, ezért az eredeti kategória megszűnik, új különleges területi kijelölés nem tervezett.

1.1.1.2. Beépítésre nem szánt területek

Rigács igazgatási területének beépítésre nem szánt területei használatuk általános, valamint sajátos jellege szerint az alábbi területfelhasználási egységekre tagolódnak:

BEÉPÍTÉSRE NEM SZÁNT TERÜLETEK	
Közlekedési és közmű területek	Köu, Közúti közlekedési terület Kök, Vasútterület
Zöldterületek:	Z, Közkert
Erdőterületek	E, Gazdasági és védelmi célú erdők (Eg, Ev)
Mezőgazdasági területek	Má, Általános mezőgazdasági -, Mk, Kertes mezőgazdasági területek
Természetközeli területek	Tk (tervezett kijelölés)
Vízgazdálkodási területek	V: a Marcal, felszíni kisvízfolyások, árkok
Beépítésre nem szánt különleges területek	Kb-t, Temető; Kb-sp, sportterület (tervezett átsorolás)

Közlekedési területek

A meglévő – megtartandó közutak nyomvonalát a TSZT jelű településszerkezeti tervlap tartalmazza. A meglévő állami úthálózat minden irányba jó kapcsolatokat biztosít. Tervezett új közúthálózati elemet a terv nem tartalmaz. Kiépítésre javasolt, a helyi teher és mezőgazdasági gépforgalom részére a majortól délre levő (022 hrsz.) dűlőút, a belterületi úthálózat tehermentesítése érdekében. Szerkezeti elemként nem jelenik meg, de vízgazdálkodási és a helyi mezőgazdasági forgalom szempontjából is jelentős az Mk övezetbe sorolt külterületi tömböt átlósan keresztező árok és a mellette levő fenntartóút kiszabályozása, amely lehetővé tenné az átvágott ingatlanok megközelítését és művelését. A javaslatot a SZT lap ábrázolja.

Zöldterületek

A településrendezési terv, összefoglalóan tartalmazza a zöldterületeken (közkerteken) túl a község egyéb belterületi zöldfelületeinek (közlekedési területek zöldfelületei, utcafásítások, beépítésre szánt lakó- és egyéb övezetek zöldfelületei, stb.) számbavételét is. Ezek mellett meghatározóak a települési zöldfelületi rendszerben a külterületi ökológiai hálózathoz tartozó területek, valamint az egyéb összefüggő erdő- és mezőgazdasági területek, különösen az ökológiailag legértékesebb gyepterületek. A zöldfelületi rendszer fejlesztésén belül új zöldterületi kijelölésre a hatályos tervelözmény, a területi adottságoknak megfelelően csak egy helyszínen tesz javaslatot, mivel a település nagyságrendjének és falusi jellegének következtében nem merült fel jelentősebb közpark fejlesztési igény és lehetőség sem, közpark kialakításra alkalmas területek nem is állnak rendelkezésre. A kisebb parkosítható területeken közkertek alakíthatók ki, erre a tervmódosítás egy helyen, a főutcai csatlakozásnál levő szabad területen tesz javaslatot (101 hrsz.).

A tervmódosítás a zöldterületek övezetének előírásait korszerűsíti és egyszerűsíti. A területi korlátok miatt a „közpark” helyett a „közkert” kategóriát alkalmazza.

A táji - zöldfelületi rendszerében kiemelkedő szerepet játszik a *Marcal menti zöldfolyosó*, amelyek részben az ökológiai hálózat elemei, *ökológiai folyosó övezeti* valamint *természetközeli* (Tk) övezeti besorolásuk védelmet nyújt természetközeli állapotuk fenntartásához.

A hatályos tervhez képest új zöldterület kijelölése nem történik, a hatályos terv zöldterületi és egyéb zöldfelületi javaslatai maradéktalanul fenntartandók. A kistelepülés zöldfelületi rendszerének mindenkor többségi alkotóelemei a lakótelkek szépen művelt, fenntartott kertjei.

Erdőterületek

Jelen településszerkezeti tervi (és a szabályozási tervi) módosítás a legfrissebb erdészeti adatszolgáltatás figyelembevételével rögzíti a község erdőterületeit. Az erdő területfelhasználású területek csökkentésére vonatkozó javaslatot a terv nem tartalmaz, a változtatások kizárólag a korábbi alaptérkép, illetve a korábbi ágazati adatszolgáltatásból való eltérések miatt lehetségesek, a kialakult valós állapot szerint.

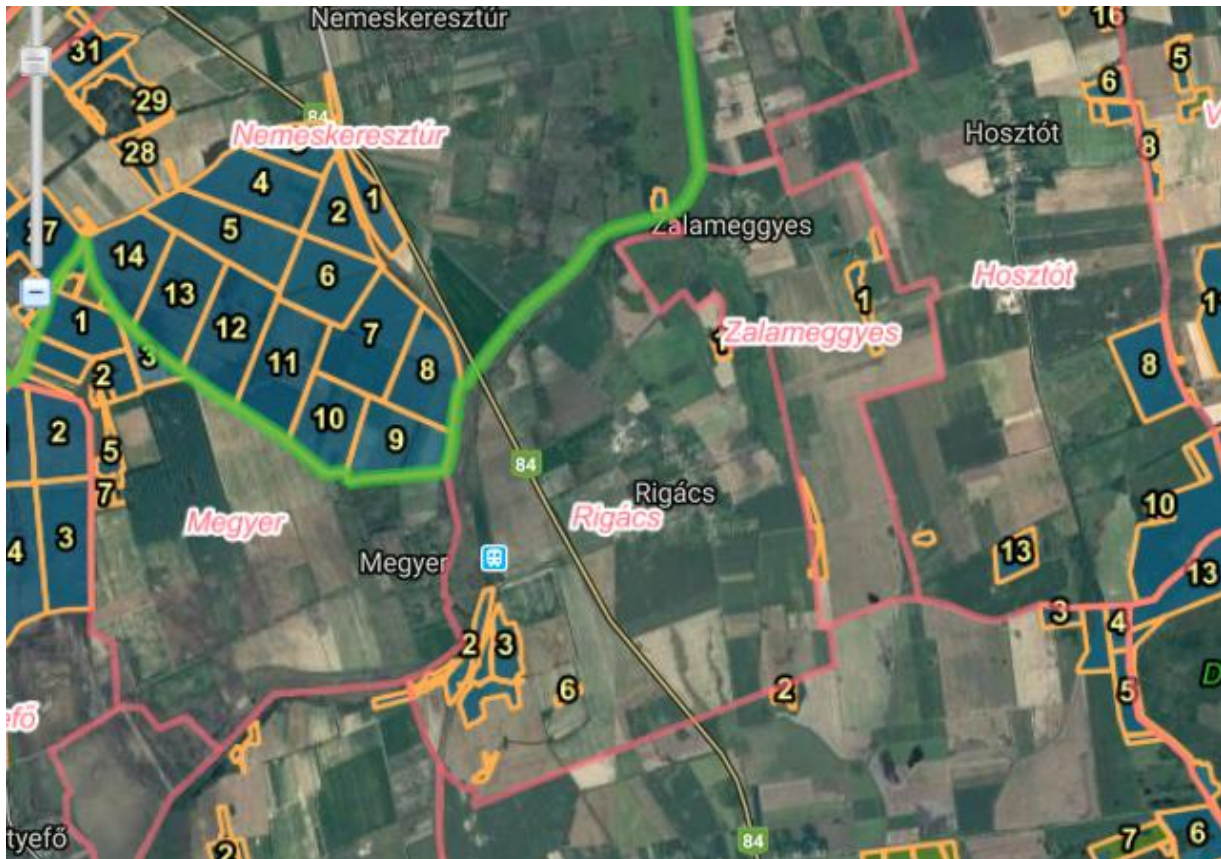
Jelen tervmódosítás az erdőterületek besorolására vonatkozó javaslatot elsősorban az alábbi térkép szerinti erdészeti nyilvántartásnak való megfeleltetés érdekében fogalmaz meg. Nagyobb területek erdősítése, agrárgazdasági okokból csak a mezőgazdasági művelésre kevésbé alkalmas területeken támogatható, amennyiben azok ökológiai szempontból nem kiemelt területek.

A település igen alacsony erdősültségi szintje önmagában nem értékelhető. A termőhelyi adottságok és hagyományok miatt Rigács és a szomszédos falvak is a Sümegi járás alacsony erdősültségű részterületét képezik.

A településrendezési eszközökben a módosítás keretében tervezett változtatások erdőterületi szempontból nem jelentősek, a meglévő és a hatályos tervben is kijelölt csekély erdőterület megóvására korlátozódnak. Kisebb (kb. +4,3 ha) kiegészítés az erdészeti nyilvántartás szerinti 036/1, 046/4, 046/9a és 057/4 hrsz. területeken szükséges, a külterület DNY-i részén meglévő nagyobb erdőtömbhöz kapcsolva.

A tervmódosítás az erdőterületek övezetének előírásait korszerűsíti és egyszerűsíti. Ezeket a tájrendezési fejezet (2.1.1.) foglalja össze.

Az erdőterületi nyilvántartás alábbi tájékoztató térképe, a „NÉBIH” adatszolgáltatása:

(forrás: <http://erdoterkep.nebih.gov.hu/> - 2018.12.15.):

Az erdőtérképen ábrázolt erdőterületi nyilvántartás és a hatályos terv területfelhasználási besorolása összhangban van.

A településrendezési tervben lévő erdőterület lehatárolások a felülvizsgálat során pontosításra kerültek az erdészeti nyilvántartásban lévő erdőterületek lehatárolása alapján, a tervezett erdőövezeti lehatárolások megfelelnek az országos erdőállomány leltár szerinti erdőtérképnek is, a fenti pontosításokkal.

Az OTrT 3/4.sz. övezeti melléklete szerinti „kiváló termőhelyi adottságú erdőterület” övezete kis területen érintett, de a módosítások nem befolyásolják. Védelmi célú erdők nincsenek, így nem területük sem csökken a módosítás során. A terv az erdőterületekre vonatkozó területrendezési törvényi előírásoknak eleget tesz.

Mezőgazdasági területek

A Településszerkezeti Terv a beépítéssel, művelés alóli kivonással járó fejlesztések céljából jelentősebb területeket nem jelölt ki, tekintettel volt a beépítésre nem szánt mezőgazdasági területek védelmére is. A jelenlegi (2013.) OTrT szerinti „kiváló” és a „jó minőségű szántóterületek övezete” nem érinti a

települést. A HÉSZ ezeket alapvetően korlátozott építési lehetőségű mezőgazdasági területként, illetve Má1 mezőgazdasági övezetként határozza meg.

Az országos és térségi (megyei) szintű övezeti szabályozás változásának várhatóan nem lesz hatása a települési szintű területfelhasználásra, mivel ezek nem a szigorítás irányában történnek.

Rigács területén a gazdasági tevékenységek sorában a mezőgazdasági tevékenység, a földművelés a domináns gazdasági ágazatok közé tartozik, legalábbis a használt területet illetően. A termőföld védelméről szóló 1994.évi LV.tv. szellemében fontos művelésben tartani a jó minőségű földeket. Meghatározó környezeti jelentőségű a gyenge termőhelyi adottságú szántóterületek esetén a természetes gyepegzáródásra történő áttérés, az agrárerdészeti módszerek alkalmazása vagy erdőtelepítés határozható meg. A terv az ökológiai értékű gyepterületeket, réteket természetközeli övezetbe sorolja át. Ezek továbbra is mezőgazdálkodási fenntartás alatt állnak, extenzív gyepegzáródásra alkalmas területek. A besorolás megfelel a tájhasználati/tájvédelmi szempontrendszernek is.

Rigácsra jelentős területű *kiskertek*, *zártkertek* nem alakultak ki. A kiskerti (Mk) övezetet a belterület nyugati peremén határozott meg a tervelőzmény, ezek területhasználatában jelentősek a szántók és a kevesebb gyümölcsös mellett a felhagyott, erdősülő területek, - de hatályos besorolásuk szerint továbbra is a beépítésre nem szánt, mezőgazdasági célú hasznosítás helyszínei.

A jelen állapot alapján azonban lehetséges az övezetváltás felvetése, a „kertes” övezet egy része (nyugati sávja) helyett a nagyüzemi szántók általános mezőgazdasági, a zárt faállományok erdőterületi átsorolása irányában. Az övezethatár a vízelvezető árok nyomvonala lehet, amelynek fenntartási sávjában ki lehetne építeni a jelenleg hiányzó gazdasági feltáró utat is. Esetleg a fekvés szerinti felülvizsgálat is felvethető.

A mezőgazdasági területeket a tájhasználat jellegének megfelelően sorolta különböző általános (Má-sz és -I) és kertes (Mk) övezetekbe a HÉSZ. Ezek felülvizsgálata is célszerű.

A mezőgazdasági területek lehatárolásaiban és övezeti előírásaiban jelen módosítás nem tervez jelentősebb változtatásokat, a szükséges aktualizáláson túl. A tervmódosítás az övezeti előírásokat korszerűsíti és egyszerűsíti.

A jelen felülvizsgálat sem a mezőgazdasági tájszerkezetben, sem az övezeti rendszerben nem jár jelentősebb hatásokkal. A legjelentősebb mezőgazdasági területeket érintő legjelentősebb területű változás a természetközeli átsorolás, ez azonban nem jelenti a területek mezőgazdasági művelés alóli kivételét, sőt, a környezettudatosabb művelés szükségességére hívja fel a figyelmet. Az erdőterületi átsorolás csak a nyilvántartás szerint kötelező területeket érinti.

A módosítás keretében mezőgazdasági terület kijelölés, illetve egyéb (beépítésre szánt) igénybevétel nem történik. A tervi módosítások a *települési átlagnál jobb minőségű termőföldet nem érintenek*.

Vízgazdálkodási területek

A vízgazdálkodási szempontból meghatározó Marcal folyó közvetlenül határos a község külterületével, igazgatási területét is érinti. Településszerkezeti Terv a vízgazdálkodási területként (V) a Marcalt és az ebbe torkolló vízelvezető árok területét határolja le.

A HÉSZ előírásai között szereplő vízgazdálkodási tartalmú előírások korszerűsítésük során lényegileg nem módosulnak.

A jelent tervmódosítás során nem történik a vízgazdálkodási területeket érintő módosítás.

Vízgazdálkodási - vízvédelmi szempontból a szoros egységben kezelendők a vízmedreken túl a hozzájuk közvetlenül kapcsolódó vízparti, mederközi területek, amelyek itt természetközeli övezetbe soroltak.

Természetközeli területek

A hatályos terv az ökológiai adottságoknak megfelelően jelölt ki természetközeli övezetbe sorolt területeket, elsősorban rét művelési ágba sorolt gyepeket a Marcal mentén (ezek magukban foglalják a partmenti nádas, sásos foltokat is), valamint az egyéb mélyebben fekvő területeken, a belterülettől déli irányban, az árok mentén.

A tervmódosítás ezen felül nem jelöl ki újabb természetközeli területeket, a további gyepek (főleg legelők) mezőgazdasági besorolásának fenntartása indokolt

A HÉSZ előírásai között szereplő természetközeli tartalmú előírások korszerűsítésük során lényegileg nem módosulnak, de önálló szakaszban jelennek meg.

Beépítésre nem szánt különleges területek

A hatályos településrendezési terv beépítésre szánt különleges területbe sorolta a település beépített területétől keletre található *temetőt* és az attól nyugatra tervezett *sportpályát*. Ezek beépítésre nem szánt különleges területi átsorolása javasolt.

A HÉSZ előírásai között szereplő különleges tartalmú előírások tartalma korszerűsítésük során lényegileg nem módosul, de önálló szakaszban jelennek meg.

1.1.1.3. Szerkezet meghatározó nyomvonalas és tagoló elemek

A település területét az alábbiakban felsorolt szerkezetet meghatározó nyomvonalas és tagoló elemek érintik.

- a) szerkezetalkotó és tagoló közlekedési elemek,
 - a közlekedési főhálózat elemei külterületen (84.sz. út, vasút)
 - a település belterületét feltáró Kossuth Lajos utca (73172. j. út), a Petőfi S. utca (73169 j.) amely beköt a 84. sz. útra,
 - a további mellékutak, amelyek valamennyi szomszédos település felé közúti kapcsolatot biztosítanak.
- b) szerkezetet meghatározó, tagoló egyéb nyomvonalas elemek,
 - 22 kV-os szabadvezetékes hálózatok
 - nagyközép és közép nyomású gázhálózat
- c) szerkezetalkotó ökológiai rendszerek (zöldfelületek, vízfolyások):
 - a Marcal-patak és a hozzá kapcsolódó vízlevezető árok, medre és parti sávja, illetve patak kísérő neves rétek, zöldsávok, az országos ökológiai hálózathoz tartozó területek,
 - a természetközeli területek viszonylag összefüggő tömbje (nagy részt a fentiekkel átfedésben),
 - az erdőterületek kisebb foltjai és a mezőgazdasági területek tömbjei, a történetileg kialakult dűlőúthálózat és tájfasítás elemei.

1.1.1.4. Védelmi és korlátozó elemek

Védőtávolságok, védett és védendő területek:

- Közúti közlekedési létesítmények védősávja,
 - Közművek védőterületei és védősávjai,
 - Közegészségügyi védőterületek, korlátozások (temető, szennyvízátemelő)
 - Egyéb védett és védendő (táj- és természetvédelmi, vízvédelmi, örökségvédelmi és egyéb) elemek
- a) védőtávolságok,
 - országos közutak védőtávolsága: védőtávolsága a tengelytől mért 100-100 és 50-50 m,
 - 22 kV-os szabadvezetékes hálózatok külterületen 7,0 - 7,0 m,
 - közép és kis nyomású gázvezeték, 5-5 m, 9-9 m
 - b) táj és természetvédelmi elemek, területek
 - az országos ökológiai hálózatnak a településre eső részterületei (ökológiai folyosó övezet),
 - Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő övezet területei, tájvédelmi terület
 - Helyi védelemre javasolt természeti területek és emlékek.
 - c) Vízvédelmi korlátozó elemek
 - Marcal medre és jobbparti sávja
 - vízlevezető árkok fenntartási sávjai (az önkormányzati és társulati kezelésben lévő árkok partéleitől 3-3 m, a már elépített helyeken a nyílt árkok karbantartására az egyik oldalon legalább 3 m, a másik oldalon legalább 1 m szélességű sávot szabadon kell hagyni).
 - d) kulturális örökségvédelmi elemek,
 - Rigács közigazgatási területén nincsen az UNESCO kulturális vagy természeti világörökségi helyszínek közé felvett objektum, terület, és ilyen nem szerepel a magyarországi várományosi

helyszíneket felsoroló jogszabályban sem. (27/2015. (VI. 2.) MvM rendelet a Világörökségi Várományos Helyszínek Jegyzékéről)

- Országosan védett műemlék, történeti táj, műemléki jelentőségű terület, kiemelt nemzeti emlékhely, nemzeti emlékhely, történeti emlékhely - Rigácson nem található;
- Régészeti lelőhelyek (Rigács bel- és külterületén hét védett régészeti lelőhely található, ezek részletes ismertetése a Kulturális Örökségvédelmi Hatástanulmány Régészeti munkarészeiben; a vonatkozó magasabbrendű jogszabályok előírásai és korlátozásai szerint védendő);

Régészeti lelőhelyek Rigács közigazgatási területén:

Azonosító	Megnevezés	Helyrajzi szám
9096	Vasútállomás	029, 030/4, 031, 032/2
9097	Vasútállomás II.	025/7, 029, 030/4, 030/3, 031, 032/2
9098	Kavicsbánya	021/18, 026/1, 027/1
9099	Kövesút	020, 015/12, 015/4, 015/2, 021/17, 021/18, 015/6, 015/5
9100	MRT 3. kötet 49/5. lh.	15/8
9101	Római katolikus templom	1, 015/9, 020, 17, 16, 15, 2, 13, 14, 9, 10, 11, 12
55222	Vasúti megálló	025/7, 057/2, 058/2, 057/1, 025/5, 029, 040, 041, 030/4

- Helyi védelem alatt álló épületek és egyéb épített elemek:

Védett utcaképek, épületek, építmények (részletes ismertetés a Kulturális Örökségvédelmi Hatástanulmányban és a Település Arculati Kézikönyvben)

Védett településszerkezet, telekstruktúra és az utcavonal-vezetés, utcakép vagy utcakép részlet

S.szám	Megnevezés	A védettség kiterjed:
1	Kossuth L. u.	az utca belső területre eső szakaszán a beépítés - jellegére, az utcaképre, az építészeti megjelenésre, a terek és teresedések formájára és zöldfelületeire
2	Petőfi S. u.	az utca belső területre eső szakaszán a beépítés - jellegére, az utcaképre, az építészeti megjelenésre, a terek és teresedések formájára és zöldfelületeire

A község különös településképi értéke a Kossuth Lajos utca lát képe a két templom közti átlátásokkal.

Helyi védelem alatt álló objektumok:

Sorszám	Megnevezés	Cím	Helyrajzi szám
1	Szeplőtelen fogantatás róm. kat. templom	Kossuth L. u.	173/1
2	Evangélikus templom	Petőfi S. u.	103
3	Lakóház	Kossuth L. u.30	160
4	Lakóház	Kossuth L. u.58	173/1
5	Lakóház	Petőfi S. u. 48.	129

A tervmódosítás az Örökségvédelmi Hatástanulmány alapján helyi védelemre javasolja az alábbiakat:

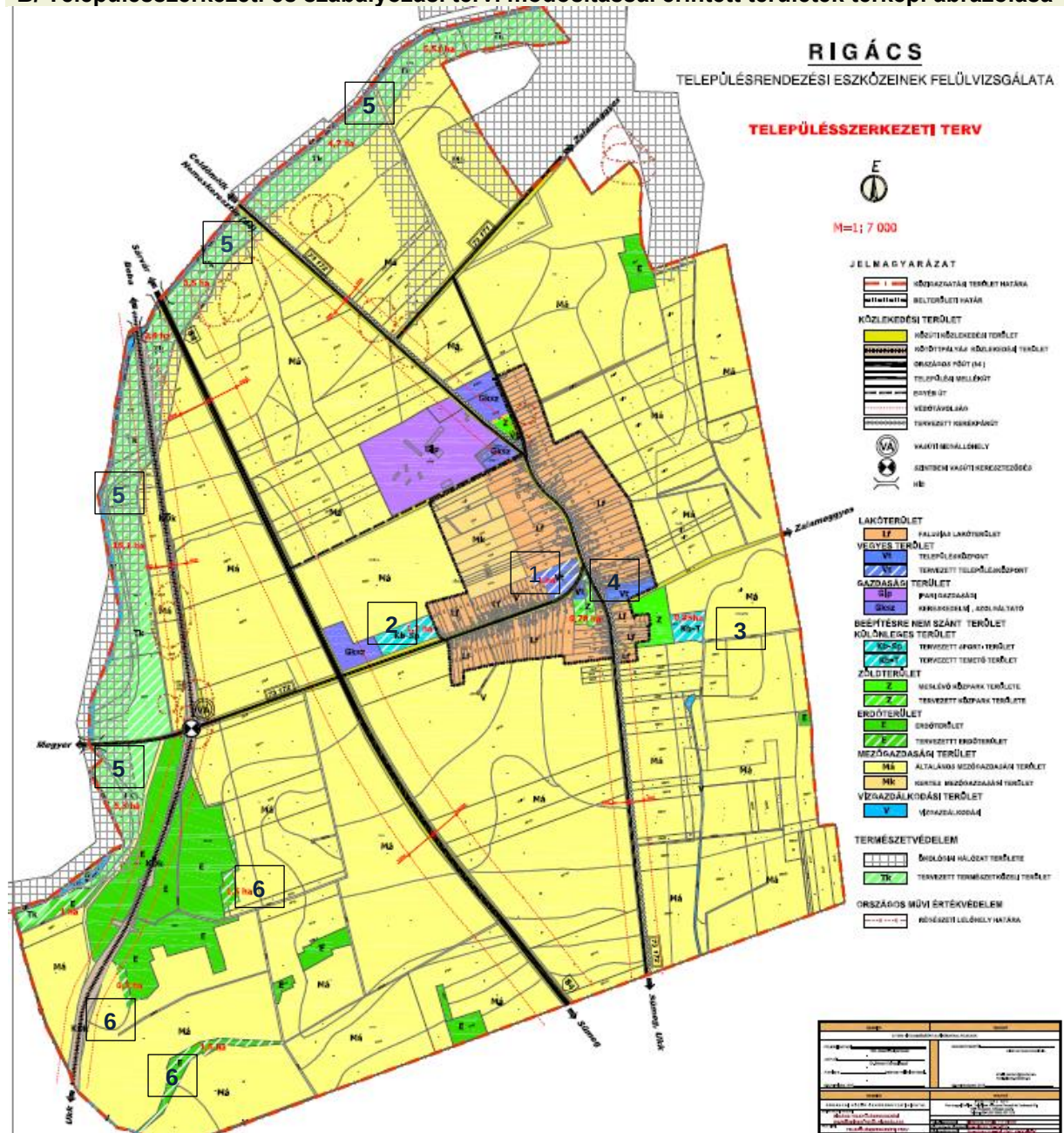
Sorszám	Megnevezés	Cím	Helyrajzi szám
1	Temető	Az Önkormányzati temető területe,	
2	Barcza Imre síremléke		

- e) egyéb védelmi és korlátozó elemek:
- nincsenek megállapítva.

1.2 A VÁLTOZÁSSAL ÉRINTETT TERÜLETEK ÖSSZEFOGLALÓJA ÉS ÖSSZEFÜGGÉSEI**1.2.1. A településszerkezeti és szabályozási tervi változások adatai****A/ Összefoglaló táblázat**

A TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERV MÓDOSÍTÁSI TERÜLETEI					
	száma	Terület ha	Helyrajzi szám hrsz.	Területfelhasználás módosítás hatályos tervezett	
1.Beépítésre szánt terület kijelölése: nincs					
1.Összesen:		0,0 ha			
2. Beépítésre szánt területen belüli terület-felhasználás változások	1	1,0	159, 160	Lf falusias lakóterület	Vt településközponti vegyes terület
2. Összesen:		1,0 ha			
3.Beépítésre szánt terület átsorolása Beépítésre nem szánt területbe	2	1,3	023/2 egy része	KSp sportpálya terület	Kb-Sp sportterület
	3	0,95	03/2	KT temető terület	Kb-T temető terület
3.Összesen:		2,25 ha			
4.Beépítésre nem szánt területen belüli terület-felhasználás változások	4	0,1	101	Köu	Z (Zkk) zöldterület
	5	36,71	013/2,/3, 013/6(L7)* 015/8(L7)*, 027/1,/4,/5, 032/8-/11, 036/1(R)*	Má általános mezőgazdasági terület	Tk természetközeli terület
	6	4,3	036/1 egy része, 046/4, 046/9a egy része, 057/4a	Má általános mezőgazdasági terület	E erdő terület
4. Összesen:		41,11 ha			
*/a hrsz. egy része: a művelés ág szerint jelzett alrészletek					
Tervmódosítással érintett területek (2-4.) összesen:		44,36 ha			

B/ Településszerkezeti és szabályozási tervi módosítással érintett területek térképi ábrázolása

/A tervezett területfelhasználási változásokat **sraffozott** felületek jelzik/

1.2.2. A településszerkezeti változások területrendezési tervekkel való összefüggéseinek bemutatása

A területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata

A település területét az alábbi területrendezési tervek érintik:

- A 2003. évi (2008-ban, majd 2014-ben módosult) XXVI. törvény az Országos Területrendezési Tervről (továbbiakban: OTrT)
- Veszprém megye Területrendezési Terve (Veszprém megyei Kgy.5/2011.(II.28.) rendelete).

A tervek készítése során a települést érintő területrendezési tervek, jogszabályok kötelező elemeit és előírásait be kell tartani.

A dokumentáció összeállításánál az OTTrT és a Vm.TrT térségi övezeteinek lehatárolásához szükséges adatszolgáltatásokat, továbbá a megküldött adatok felhasználását a következő táblázat foglalja össze:

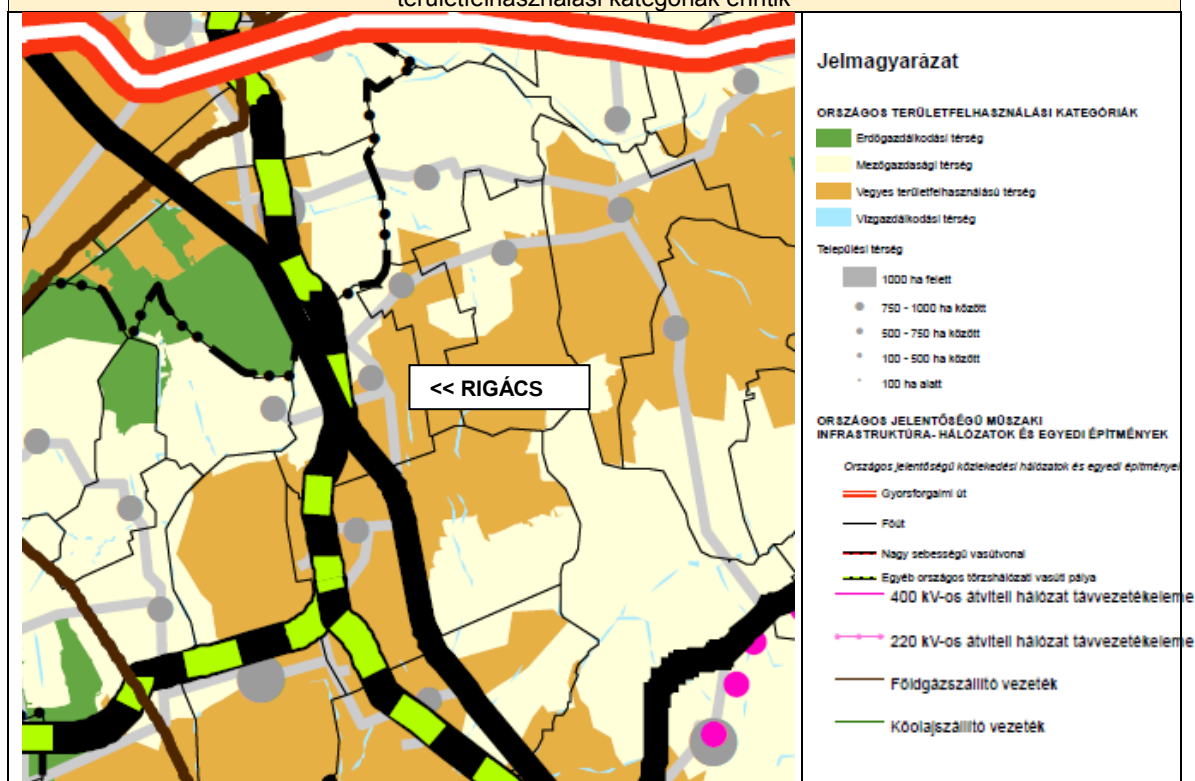
Térségi övezet	Adatszolgáltatásra kötelezett szervezet	Adatszolgáltatás értékelése
Magterület	BfNPI	Az övezeti érintettség az adatszolgáltatása alapján lett meghatározva.
Ökológiai folyosó		
Pufferterület		
Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület	FÖMI	Az övezeti érintettség az adatszolgáltatása alapján lett meghatározva.
Jó termőhelyi adottságú szántóterület		Az övezeti érintettség az adatszolgáltatása alapján lett meghatározva.
Erdőtelepítésre javasolt terület övezete		Az övezeti érintettség az adatszolgáltatása alapján lett meghatározva.
Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezete	NÉBIH	Az övezeti érintettség az adatszolgáltatása alapján lett meghatározva.
Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete	BfNPI	Az övezeti érintettség az adatszolgáltatása alapján lett meghatározva.
Világörökség és világörökség várományos terület övezete	MEH Öv.H.Főoszt. Örökségvédelmi Nyilvántartási Osztály	A település nem érintett. Az övezeti érintettség az OTTrT tervlap alapján lett meghatározva.
Országos vízminőség-védelmi terület övezete	KDT VIZIG, Országos Vízügyi Főigazgatóság	A települést nem érinti az övezet.
Rendszeresen belvízjárta terület övezete		Adatszolgáltatása alapján a település nem érintett.
Nagyvízi meder és a Vásárhelyi terv továbbfejlesztése keretében megvalósuló vízkár-elhárítási célú szükségtározók területének övezete		Adatszolgáltatása alapján a település nem érintett.
Ásványi nyersanyagvagyon-terület övezete	Veszprém Megyei Kormányhivatal Műszaki Engedélyezési és Fogyasztóvédelmi Főosztály Bányászati Osztálya	Adatszolgáltatása alapján a település nem érintett.
Földtani veszélyforrás területének övezete		Adatszolgáltatása alapján a település nem érintett.
Kiemelt fontosságú meglévő honvédelmi terület övezete	HM	A település nem érintett.
Honvédelmi terület övezete		A település nem érintett
Szőlő és gyümölcskataszter	NÉBIH	Nem adott adatot; a település nem érintett.

A magasabb rendű hatályos tervek közül az OTrT kötelező előírásainak lényegesebb elemei a következők:

- Igazgatási határok: a község Veszprém megyében, közvetlenül annak Vas megyei határán fekszik - a megyehatár kettős pont – vonallal jelölve; ezen túl a község közigazgatási határa – Megyer, Gógánfa, Ukk és Zalameggyes felé – folyamatos szürke vonallal jelölve.
- A község beépített területe a települési térségbe tartozik (szürke körrel jelölve).
- A község be nem épített területe a mezőgazdasági és vegyes térségbe tartozik.
- A község területétől északra található a 8.sz. főút valamint az M8 gyorsforgalmi út tervezett nyomvonala, Rigácson pedig a 84. sz. főút nyomvonala.
- A község területét érinti a 25 számú egyéb országos törzshálózati vasúti pálya.
- A tervlap ábrázolja a község főútját és a területét érintő egyéb összekötő és bekötő utak nyomvonalát.

Kivonat az Ország szerkezeti tervéből (OTrT) a tervezési területek feltüntetésével

Az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény (OTrT) 2. melléklet
A 2014. január 1-én hatályba lépett OTrT módosítás alapján a település területét az alábbi országos területfelhasználási kategóriák érintik

AZ ORSZÁGOS TERÜLETFELHASZNÁLÁSI KATEGÓRIÁKRA VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK:

TELEPÜLÉSI TÉRSÉG

A területfelhasználási kategóriára vonatkozó OTrT előírások:

(a 2014. január 1-én hatályba lépett módosítások szerint)

2. § E törvény alkalmazásában:

33. *települési térség:* országos, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben megállapított területfelhasználási kategória, amelybe a település belterülete, valamint a belterületen kívüli beépített és beépítésre szánt területek tartoznak,

6. § (1) Az országos területfelhasználási kategóriákon belül a kiemelt térségi és megyei területfelhasználási kategóriák kijelölése során a következő szabályokat kell alkalmazni:

d) a települési térséget legalább 75%-ban települési térség kategóriába kell sorolni;

(2) A kiemelt térségi és megyei területfelhasználási kategóriákon belül a települési területfelhasználási egységek kijelölése során a következő szabályokat kell alkalmazni:

d) a települési térség bármely települési területfelhasználási egységbe sorolható;

VEGYES TERÜLETFELHASZNÁLÁSÚ TÉRSÉG**A területfelhasználási kategóriára vonatkozó OTrT előírások:***(a 2014. január 1-én hatályba lépett módosítások szerint)*

2. § E törvény alkalmazásában:

39. *vegyes területfelhasználású térség*: országos, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben megállapított területfelhasználási kategória, ahol a mezőgazdaságnak és erdőgazdaságnak egyaránt meghatározó szerepe van, és a mezőgazdasági területek és erdőterületek mozaikossága jellemző,

6. § (1) Az országos területfelhasználási kategóriákon belül a kiemelt térségi és megyei területfelhasználási kategóriák kijelölése során a következő szabályokat kell alkalmazni:

c) a vegyes területfelhasználású térséget legalább 75%-ban mezőgazdasági, erdőgazdálkodási vagy vegyes területfelhasználású térség kategóriába kell sorolni;

(2) A kiemelt térségi és megyei területfelhasználási kategóriákon belül a települési területfelhasználási egységek kijelölése során a következő szabályokat kell alkalmazni:

c) a vegyes területfelhasználású térséget legalább 85%-ban mezőgazdasági terület, erdőterület vagy természetközeli terület területfelhasználási egységbe kell sorolni, a fennmaradó részen nagyvárosias lakóterület kivételével bármely települési területfelhasználási egység kijelölhető

MEZŐGAZDASÁGI TÉRSÉG**A területfelhasználási kategóriára vonatkozó OTrT előírások:***(a 2014. január 1-én hatályba lépett módosítások szerint)*

2. § E törvény alkalmazásában:

18. *mezőgazdasági térség*: országos, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben megállapított területfelhasználási kategória, amelyben elsősorban mezőgazdasági művelés alatt álló területek találhatók,

6. § (1) Az országos területfelhasználási kategóriákon belül a kiemelt térségi és megyei területfelhasználási kategóriák kijelölése során a következő szabályokat kell alkalmazni:

b) a mezőgazdasági térséget legalább 75%-ban mezőgazdasági térség kategóriába kell sorolni;

(2) A kiemelt térségi és megyei területfelhasználási kategóriákon belül a települési területfelhasználási egységek kijelölése során a következő szabályokat kell alkalmazni:

b) a mezőgazdasági térséget legalább 85%-ban mezőgazdasági terület, beépítésre szánt különleges honvédelmi terület, beépítésre nem szánt különleges honvédelmi terület vagy természetközeli terület területfelhasználási egységbe kell sorolni, a térségben nagyvárosias lakóterület és vegyes terület területfelhasználási egység nem jelölhető ki;

8. § (1) Borvidéki település szőlő termőhelyi katasztere I–II. osztályú területeihez tartozó földrészlet – a különleges mezőgazdasági üzemi terület kivételével – beépítésre szánt területté nem minősíthető.

(2) Az Országos Gyümölcs Termőhely Kataszter I. és II. osztályú területeihez tartozó földrészlet – a különleges mezőgazdasági üzemi terület kivételével – beépítésre szánt területté nem minősíthető.

Országos Területrendezési Terv övezeti érintettségei és a vonatkozó előírások	
1. Országos ökológiai hálózat övezete	
BfNPI adatszolgáltatás alapján:	
	A terv módosítási területei közül a 5.sz., természetközeli területi kijelölés érinti, - a módosítás a vonatkozó előírásokkal összhangban van. Beépítésre szánt területi kijelölés nem érinti.
Az Országos ökológiai hálózat övezetre vonatkozó OTrT előírások: (a 2014. január 1-én hatályba lépett módosítások szerint) 2. § E törvény alkalmazásában: 24. országos ökológiai hálózat: országos területrendezési tervben megállapított övezet, amelybe az országos jelentőségű természetes és természetközeli területek, valamint az azok között kapcsolatot teremtő ökológiai folyosók egységes, összefüggő rendszere tartozik, és amelynek részei a magterületek, az ökológiai folyosók és a pufferterületek, 13. § (1) Az országos ökológiai hálózat övezetben csak olyan kiemelt térségi és megyei területfelhasználási kategória, illetve olyan övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem veszélyezteti. (2) Az övezetben bányászati tevékenységet folytatni a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával lehet. (3) Az országos ökológiai hálózat övezetét a kiemelt térségi és a megyei területrendezési tervekben magterület, ökológiai folyosó, valamint pufferterület övezetbe kell sorolni. – Az Ökológiai folyosó övezetre vonatkozó OTrT előírások: (a 2014. január 1-én hatályba lépett módosítások szerint) 2. § E törvény alkalmazásában: 26. ökológiai folyosó: kiemelt térségi és megyei területrendezési tervekben megállapított övezet, amelybe olyan területek – többnyire lineáris kiterjedésű, folytonos vagy megszakított élőhelyek, élőhelysávok, élőhelymozaikok, élőhelytöredékek, élőhelyláncolatok – tartoznak, amelyek döntő részben természetes eredetűek, és amelyek alkalmasak az ökológiai hálózathoz tartozó egyéb élőhelyek (magterületek, pufferterületek) közötti biológiai kapcsolatok biztosítására, 18. § (1) Az ökológiai folyosó övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, kivéve, ha: a) a települési területet az ökológiai folyosó vagy a magterület és az ökológiai folyosó körülzárja, és b) a kijelölést más jogszabály nem tiltja. (2) Az (1) bekezdésben szereplő kivételek együttes fennállása esetén, a beépítésre szánt terület területrendezési hatósági eljárás alapján jelölhető ki. Az eljárás során vizsgálni kell, hogy biztosított-e az ökológiai folyosó természetes és természetközeli élőhelyeinek fennmaradása, valamint az ökológiai kapcsolatok zavartalan működése. (4) Az övezetben a közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatok elemeinek nyomvonala, az erőművek és kiserőművek az ökológiai folyosó és az érintkező magterület természetes élőhelyeinek fennmaradását biztosító módon, az azok közötti ökológiai kapcsolatok működését nem akadályozó műszaki megoldások alkalmazásával helyezhető el. (5) Az övezetben új külszíni művelésű bányatelek nem létesíthető, meglévő külszíni művelésű bányatelek nem bővíthető. 13. § (2) Az övezetben bányászati tevékenységet folytatni a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával lehet.	

2. Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezete	
FÖMI adatszolgáltatás alapján:	
NEM ÉRINTI	
3. Jó termőhelyi adottságú szántóterület övezete	
FÖMI adatszolgáltatás alapján:	
NEM ÉRINTI	
4. Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezete	
NÉBIH adatszolgáltatás alapján:	
	Módosítás, Beépítésre szánt területi kijelölés nem érinti.
kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezete – Az övezetre vonatkozó OTrT előírások: (a 2014. január 1-én hatályba lépett módosítások szerint) 2. § E törvény alkalmazásában: 15. <i>kiváló termőhelyi adottságú erdőterület:</i> országos területrendezési tervben megállapított, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervekben alkalmazott övezet, amelybe az őshonos fafajokból álló erdőtársulások fenntartására leginkább alkalmas és az erdő hármass rendeltetését – védelmi, gazdasági, közjóléti – egymással összhangban a legmagasabb szinten biztosítani képes erdőterületek tartoznak, 14.§(1) Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki. (2) Az övezetben külszíni bányatelket megállapítani és bányászati tevékenységet engedélyezni a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet.	
5. Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete	
BfNPI adatszolgáltatás alapján:	
NEM ÉRINTI	
6. Világörökségi és világörökségi-várományos terület övezete	
NEM ÉRINTI	
7. Országos vízminőség-védelmi terület övezete	
KDT VIZIG adatszolgáltatás alapján:	
NEM ÉRINTI	
8. Nagyvízi meder és a Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése keretében megvalósuló vízkár-elhárítási célú szükségtározók területének övezete	
KDT VIZIG adatszolgáltatás alapján:	
NEM ÉRINTI	
9. Kiemelt fontosságú honvédelmi terület övezete	
HM adatszolgáltatás alapján	
NEM ÉRINTI	

Az OTrT 7.§. (1) bekezdésének előírásai szerint megállapítandó, hogy az Erdőállomány adatszolgáltatás alapján az erdőterületek maradéktalanul ábrázolásra kerültek-e, mind a településszerkezeti, mind a szabályozási tervlapokon.

A módosítással érintett területek az erdőállományt nem érintik. Az adatszolgáltatás szerinti erdőterületek több mint 98%-ban erdő területfelhasználási egységbe soroltak, már a hatályos terven is, térképi lehatárolásuk szerint is. Így megállapítható, hogy megfelel az OTrT 7.§. (1) bekezdésének, mely szerint:

„Az Országos Erdőállomány Adattár szerint erdőterületnek minősülő területet a településrendezési eszközökben legalább 95%-ban erdőterület területfelhasználási egységbe kell sorolni.”

A terv az OTrT 7.§ előírásainak megfelel.

Az OTrT 8.§ előírásai szerint:

„8. § (1) Borvidéki település szőlő termőhelyi katasztere I-II. osztályú területeihez tartozó földrészlet - a különleges mezőgazdasági üzemi terület kivételével - beépítésre szánt területté nem minősíthető.

(2) Az Országos Gyümölcs Termőhelyi Kataszter I. és II. osztályú területeihez tartozó földrészlet - a különleges mezőgazdasági üzemi terület kivételével - beépítésre szánt területté nem minősíthető.”

A Borvidéki települések szőlő termőhelyi kataszteréről, valamint az Országos Gyümölcs Termőhelyi Kataszteréről adat szolgáltató a NEBIH, de ez (adathiány miatt) nem történt meg. Az interneten elérhető hivatalos lehatárolások figyelembevételével megállapítható, hogy:

- a település nem fekszik Borvidékhez tartozó területen
- szőlő I. és II. termőhelyi kategóriába tartozó szőlőterületekkel nem rendelkezik, így ezeken nem történhet beépítésre szánt terület kijelölése, (továbbá: új beépítésre szánt terület kijelölést amúgy sem tartalmaz a terv),
tehát igazolhatóan megfelel a vonatkozó előírásoknak.

A gyümölcs I. és II. termőhelyi kategória területei ágazati adatszolgáltatás hiányában ugyancsak nem azonosíthatók a településen.

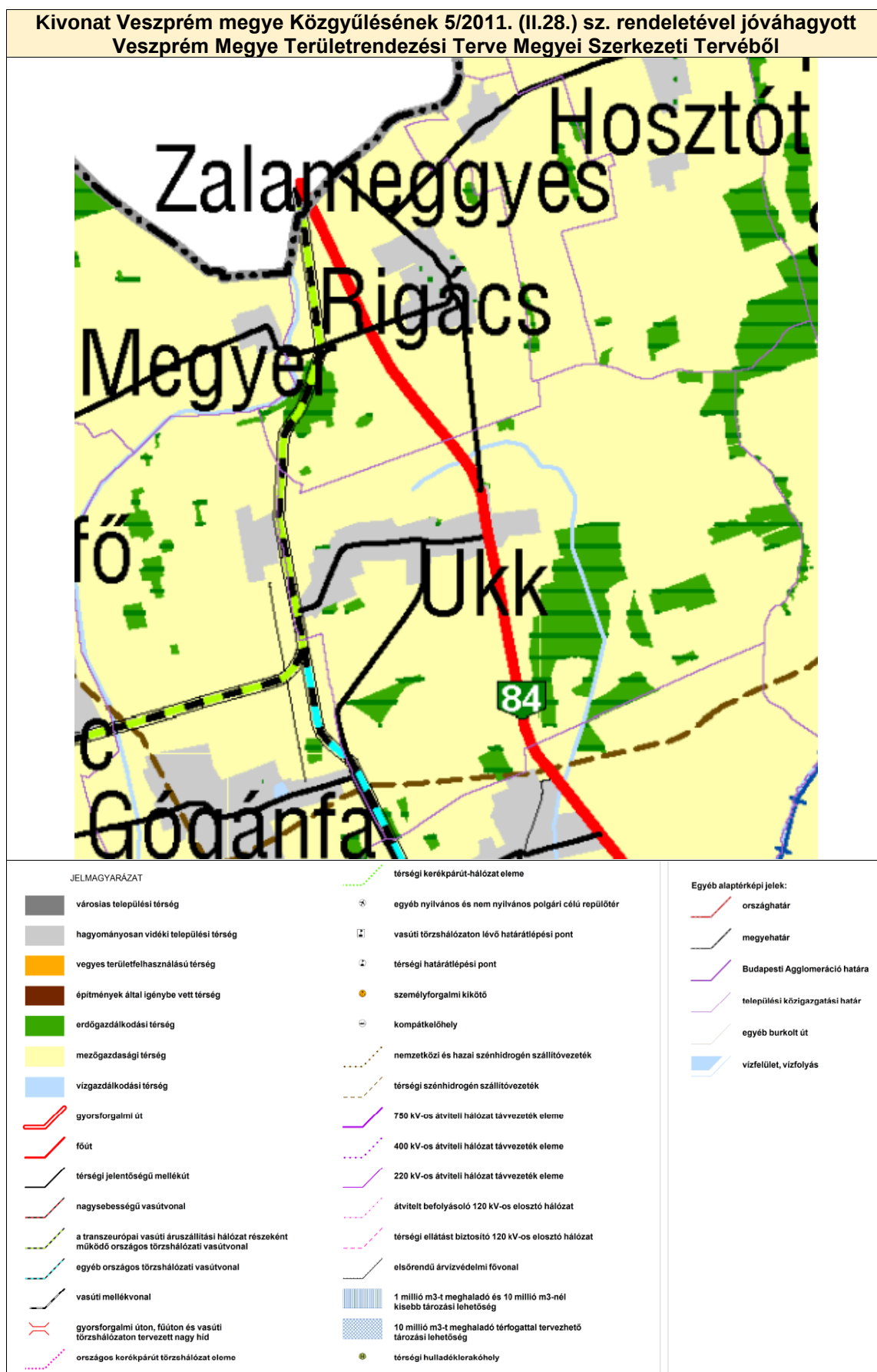
/1/ A védett szőlő- és gyümölcs- kataszteri besorolású területek érintettsége a hivatalos ingatlannyilvántartás alapján is kizárható a település területén, ugyanis **sem szőlő, sem gyümölcsös művelési ág nem szerepel** a település hivatalos ingatlan nyilvántartási (községi törzskönyvi) adatai között.

/2/ Beépítésre szánt terület kijelölése nem szerepel a tervmódosítás programjában.

A terv az OTrT 8.§ előírásainak is megfelel.

A terv az OTrT valamennyi vonatkozó előírásának megfelel.

RIGÁCS A VM.TRT SZERKEZETI TERVÉBEN

A megyei területrendezési terv - a készítésére vonatkozó tartalmi követelményeket rögzítő 218/2009. (X. 6.) Korm. rendelet előírásaival összhangban - térségi területfelhasználási kategóriákat alkalmaz. A településszerkezeti terv OTÉK szerinti kategóriáit összevontan, a megfelelő megyei területfelhasználási kategóriák részeként tartalmazza a Vm.TrT.

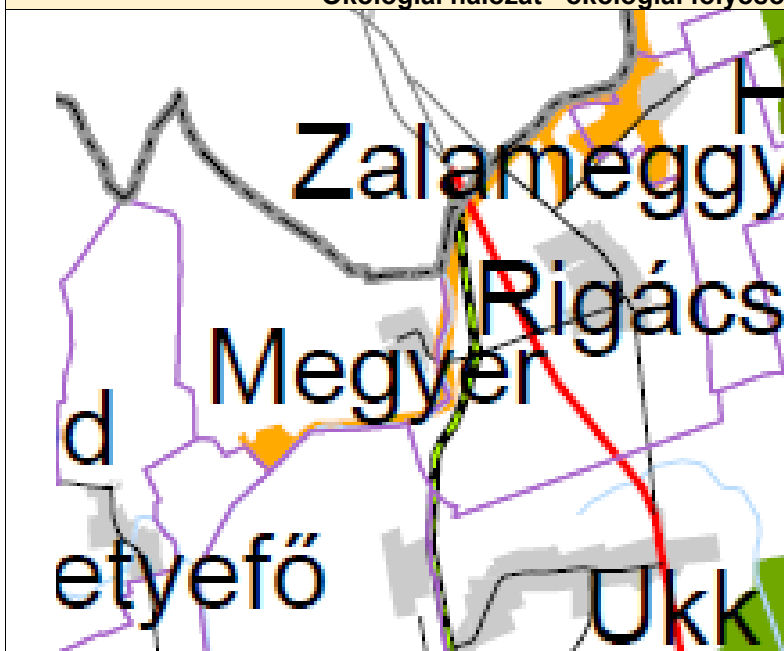
A térségi területfelhasználási kategóriákra vonatkozó előírások

6.§ (2) A kiemelt térségi és megyei területfelhasználási kategóriákon belül a települési területfelhasználási egységek kijelölése során a következő szabályokat kell alkalmazni:

- a) az erdőgazdálkodási térséget legalább 75%-ban erdőterület területfelhasználási egységbe kell sorolni;
- b) a mezőgazdasági térséget legalább 85%-ban mezőgazdasági terület, beépítésre szánt különleges honvédelmi terület, beépítésre nem szánt különleges honvédelmi terület vagy természetközeli terület területfelhasználási egységbe kell sorolni, a térségben nagyvárosias lakóterület és vegyes terület területfelhasználási egység nem jelölhető ki;
- c) a vegyes területfelhasználású térséget legalább 85%-ban mezőgazdasági terület, erdőterület vagy természetközeli terület területfelhasználási egységbe kell sorolni, a fennmaradó részen nagyvárosias lakóterület kivételével bármely települési területfelhasználási egység kijelölhető;
- d) a települési térség bármely települési területfelhasználási egységbe sorolható;
- e) a vízgazdálkodási térséget legalább 85%-ban vízgazdálkodási terület vagy természetközeli területfelhasználási egységbe kell sorolni;
- f) az építmények által igénybe vett térséget az adott építmény jellege szerinti települési területfelhasználási egységbe kell sorolni.

A VmTrT övezetei és az övezetekre vonatkozó előírások

Ökológiai hálózat - ökológiai folyosó övezete

A terv módosítási területei közül a 5.sz., természetközeli területi kijelölés érinti, - a módosítás a vonatkozó előírásokkal összhangban van.

Beépítésre szánt területi kijelölés nem érinti.

Erdőtelepítésre javasolt terület övezete

NEM ÉRINTI

Ásványi nyersanyagvagyon terület övezete

NEM ÉRINTI

Rendszeresen belvízjárta terület övezete

NEM ÉRINTI

Földtani veszélyforrás területének övezete

NEM ÉRINTI

ÖSSZEFOGLALÓ TÁBLÁZATOK

ORSZÁGOS TERÜLETRENDEZÉSI TERV (OTRT)		
ORSZÁGOS TERÜLETFELHASZNÁLÁSI/ÖVEZETI ÉRINTETTSÉG		
a közigazgatási területet az alábbiak érintik (X), illetve nem érintik (-); a módosítási területek közül: beépítésre szánt kijelölés érinti +, csak beépítésre nem szánt kijelölés érinti (+), nem érintett: -		
országos területfelhasználási kategóriák	közigazgatási terület	módosítási terület
(hagyományosan vidéki) települési térség	X	(+)
erdőgazdálkodási térség	-	-
mezőgazdasági térség	X	+
vegyes térség	X	-
vízgazdálkodási térség	-	-
építmények által igénybe vett térség	-	-
országos övezetek		
országos ökológiai hálózat	X	(+)
kiváló termőhelyi adottságú szántóterület	-	-
jó termőhelyi adottságú szántóterület	-	-
kiváló termőhelyi adottságú erdőterület	X	-
tájképi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete	-	-
világörökségi és világörökségi várományos terület	-	-
országos vízminőség-védelmi terület	-	-
nagyvízi meder és a Vásárhelyi-terv ... keretében megvalósuló vízkár-elhárítási célú szükségeltározók területe	-	-
kiemelt fontosságú honvédelmi terület	-	-

VESZPRÉM MEGYE TERÜLETRENDEZÉSI TERVE (Vm.TrT)		
KIEMELT TÉRSÉGI TERÜLETFELHASZNÁLÁSI / ÖVEZETI ÉRINTETTSÉG		
a közigazgatási területet az alábbiak érintik (X), illetve nem érintik (-); a módosítási területek közül: beépítésre szánt kijelölés érinti +, csak beépítésre nem szánt kijelölés érinti (+), nem érintett: -		
kiemelt térségi területfelhasználási kategóriák	közigazgatási terület	módosítási terület
városias települési térség	-	-
hagyományosan vidéki települési térség	X	(+)
építmények által igénybe vett térség	-	-
vegyes területfelhasználású térség	-	-
erdőgazdálkodási térség	X	-
mezőgazdasági térség	X	+
vízgazdálkodási térség	-	-
térségi övezetek		
magterület övezete	-	-
ökológiai folyosó övezete	X	(+)
puffer terület övezete	-	-
erdőtelepítésre javasolt terület övezete	-	-
ásványi nyersanyagvagyon terület övezete	-	-
rendszeresen belvízjárta terület övezete	-	-
földtani veszélyforrás területének övezete	-	-
kiemelt fontosságú honvédelmi terület	-	-
honvédelmi terület övezete	-	-

A települést az alábbi térségi területfelhasználási besorolások érintik a VmTrT alapján:

Térségi területfelhasználási kategória	területnagyság (ha)	területi megoszlás (%)
Hagyományosan vidéki települési térség	58,19	9,4
Erdőgazdálkodási térség	27,99	4,5
Mezőgazdasági térség	530,95	86,0
Számított terület összesen	617,13	100,00

A tervezett új területfelhasználási változással járó átsorolások területi mérlege:

TSZT területfelhasználás	változások (ha)
Beépítésre szánt területek	
Falusias lakóterület (Lf)	-1,0
Vegyes terület (Vt)	+1,0
Gazdasági terület (Gksz)	0,0
Különleges terület (Kt, Ksp)	-2,25
Beépítésre nem szánt területek	
Zöldterület (közkert: Zkk)	+0,1
Erdőterületek (Eg)	+4,3
Általános mezőgazdasági területek (Má)	-36,71
	-4,3
Kertes mezőgazdasági területek (Mk)	0,0
Vízgazdálkodási területek (V)	0,0
Természetközeli területek (Tk)	+36,71
Különleges beépítésre nem szánt területek (Kb-t)	+2,25
Közüti Közlekedési terület (KÖu)	-0,1
Összesen:	+/- 44,36 ha

Félkövérrel kiemelve a térségi területfelhasználási mérleget befolyásoló módosítások.

A VmTrT előírásaiban a Rigácsra vonatkozó átsorolási területi korlátok a következők:

A VmTrT Szerkezeti Terv területi mérlege Rigácsot érintően:					
Térségi kategória	mérete	Erre a célra	Lehetséges területnagyság (ha)	a tervmódosítás során igénybevett területek (ha)	További igénybe vehető területek (ha)
Hagyományosan vidéki települési	58,19	bármely települési területfelhasználási egységbe	58,19	0,0	58,19
Erdő-gazdálkodási	27,99	- erdőterület, illetve természetközeli terület (75%)	legalább: 20,99	0,0 (+4,3)	legalább 20,99
		- bármely települési területfelhasználási egység	legfeljebb 7,0	7,0	legfeljebb
Mező-gazdasági térség	530,95	- mezőgazdasági terület, beépítésre szánt különleges honvédelmi-, beépítésre nem szánt különleges honvédelmi terület vagy természetközeli terület (85%)	legalább: 451,34	0,0	legalább 451,34
		- bármely települési területfelhasználási egység	legfeljebb 79,61	- 4,3	legfeljebb 75,31
Igazgatási terület összesen:	530,95				

IGAZOLÁS: ORSZÁGOS ÉS TÉRSÉGI TERÜLETFELHASZNÁLÁSI KATEGÓRIÁK

Fentiek alapján a településszerkezeti terv a Veszprém megye Közgyűlésének 5/2011. (II.28.) sz. rendeletével jóváhagyott Veszprém Megye Területrendezési Terve (VmTrT) előírásainak megfelel.

1/ A tervezett módosítások a térségi területfelhasználási kategóriák szerint megengedett eltérési lehetőségeket nem lépik túl.

2/ A térségi övezeti tervlapok alapján megállapítható, hogy Rigács közigazgatási területét az OTrT szerint 2, a VmTrT alapján 1 különböző térségi övezet érinti.

Az OTrT Rigács területét is érintő övezetei:

- Országos ökológiai hálózat,
- Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület,

A VmTrT Rigács területét is érintő övezete:

- Ökológiai folyosó övezete

A Rigács közigazgatási területét érintő területfelhasználási kategóriákra vonatkozó előírásokat a tervi munkarészek tartalmazzák.

A terv felülvizsgálata során vizsgált területek övezeti érintettsége a 2003. évi XXVI. törvény (OTrT) és Veszprém megye Közgyűlésének 5/2011. (II.28.) sz. rendeletével jóváhagyott Veszprém Megye Területrendezési Terve előírásaival nem ellentétes.

VI. Nyilatkozat

A Rigács Településrendezési Tervhez szükséges területrendezési tervelözményeknek való megfeleltetést a területrendezési tervelözmények fejezetét készítő tervezők nyilatkoznak, hogy a módosítások megfelelnek a Veszprém megye 5/2011. (II.28.). sz. önkormányzati rendelet és a 2003. évi XXVI. Tv. (OTrT) előírásoknak.

Kissfazekas Kornélia okl. építészmérnök
településrendezési vezető tervező TT/1 01-1298
Burányi Endre táj- és kertépítész mérnök
területrendezési vezető tervező TR-1/5014

Budapest, 2019. március hó

1.2.3. A változások hatályos településfejlesztési koncepcióval való összhangjának bemutatása

A módosításban szereplő területfelhasználási és szabályozási változtatások teljes mértékben összhangban vannak Rigács jelen tervezési eljárás során módosításra kerülő településfejlesztési koncepciójának célkitűzéseivel és javasolt intézkedéseivel.

SZAKÁGI JAVASLATOK

2.1. TÁJRENDEZÉSI JAVASLATOK

2.1.1. Tájhasználat, tájszerkezet javaslata

A tervezés szempontjából figyelembe veendő táji adottságokat – tájszerkezet, tájhasználati módok, táji - természeti értékek és problémák – részletesen tartalmazzák a vizsgálati munkarészek. Ezek közül itt csak a tervmódosítás szempontjából legjelentősebb adottságokat foglaljuk össze, utalva a módosítások által érintett tájadottságokra.

A fejezet második részében a tervmódosítással kapcsolatban felmerült tájrendezési problémákat és javaslatokat ismertetjük.

A község kialakult tájszerkezetét alapvetően meghatározza földrajzi fekvése, felszíni változatosságának minősége, az erre illeszkedő vízrajzi viszonyok és növényi borítottság, az élővilág, továbbá a vizsgálatokban ismertetett mezőgazdasági és települési területek által dominált tájhasználatok.

A település külterületének tájhasználatában a mezőgazdaság a meghatározó. Erdőterület – egy több nagyobb és néhány kisebb- összefüggő tömbben - viszonylag elhanyagolható területet foglal el, a község területének erdősültsége alacsony szintű. Ez az erdősültség mind országos mind térségi (megyei) összehasonlításban átlag alatti, ezen belül a természetes – természetközeli erdőtülsősök aránya is alacsony.

Emellett a félintenzív műveléssel járó *mezőgazdasági tájhasználat, elsődlegesen a szántóművelés az uralkodó*. A síkvidéki szántóterületeket a Marcal menti területeken és a mélyebb fekvésű területeken oldalakon gyepterületek teszik változatossá. Ezekben belül értékesebb természetközeli élőhelyek a Marcal- és vízgyűjtőterületén levő árok, csatornák medreihez kapcsoltan maradtak fenn. Ezek jelenleg nem állnak védelem alatt, de a rétek többsége az ökológiai hálózathoz tartozik és természetközeli övezetbe való átsorolásra javasolt. Leírásukat a táj- és természetvédelmi fejezetek tartalmazzák.

Településrendezési szempontból potenciális konfliktusterületként az ökológiai folyosó övezet által is lefedett területek határozhatók meg, bár ezek lehatárolása nem érint beépítésre szánt és már beépített területeket. Ezekben a részekben nem tervezett beépítés fejlesztést, új építésre szánt övezeti kijelölést sem a hatályos, sem a felülvizsgálat alatt álló terv.

A két tervdokumentáció jelentős különbsége a természeti értékekben gazdagabb területek Tk besorolásának megállapítása, és lehatárolásuk pontosítása.

Rigács igazgatási területének kevesebb mint kis hányadát teszi ki a belterület. Térszerkezeti sajátosság, hogy az igazgatási terület központi részén elhelyezkedő belterület a Marcal menti lapály enyhén kiemelkedő részén települt.

A tájhasználat értékelése szempontjából jelentős, hogy a nyilvántartott *termőterületi (TT)/kivett területi arányban* alacsony a kivett aránya, - ennek nagyrésze, mintegy 2/3-a a belterületen van. A módosítás során a kivett területi arány nem nő

A termőterületen belül körülbelül *jóval kisebb* az erdőterületek, viszont uralkodó a mezőgazdasági területek (MÖT) aránya. Az erdősültség (E) jóval alacsonyabb a vonatkoztatási (járás, megyei) átlagoknál. A módosítás során az erdőterületi arány kismértékben nő.

A MÖT-ön belül uralkodó a szántó, de jelentős a gyepek (R+L) területe. Elenyésző az ültetvények (gyümölcsös, szőlő- és kert területek) és a nádasok területe, amelyek nincsenek is nyilvántartva (0%).

A művelési ágak megoszlásából levonható következtetés, hogy a természetközeli növényzetet lehetővé tevő (*erdő+gyep+nádas*) művelési ág aránya kevesebb, mint 1/5. A természeti állapotokhoz képest jelentősen átalakított felszínek aránya tehát több mint az igazgatási terület 4/5-e, ezen belül elsődlegesen meghatározó a szántók 70% feletti aránya.

A tervezés során figyelemmel kell lenni arra, hogy ezek a természeti erőforrásokat és értékeket minél kevésbé érintsék és ne károsítsák. Ezért, az előzetes véleménykérést és a munkaközi egyeztetéseket követően a fejlesztési koncepció és tervmódosítások listája nem tartalmazza:

- a jobb minőségű termőföldek–
- a meglévő erdőállományok területének–
- a természeti területek és az ökológiailag értékesebb területek–

igénybevételeivel járó változtatásokat.

A tervmódosítások többsége táji – természeti szempontból irreleváns, de tájrendezési szempontból külön figyelmet, illetve intézkedést nem igényelnek a jellemzően belterületeket vagy belterületi szegélyeket érintő kisebb szabályozási változtatások.

Ezek várható táji – környezeti hatása jelentéktelen, a biológiai aktivitásértékre való befolyásuk sem jelenik meg.

Települési átlagnál jobb minőségű termőföldet igénybevétele nem kerül sor, az erdőterületi nyilvántartással való összhang is biztosított, mezőgazdasági területek erdőterületi átsorolása nélkül is ával tervezettek. A terv a kevés meglévő erdőállomány kötelező megtartását írja elő. Jelen felülvizsgálat során a tájhasználati módok és a szerkezeti adottságok módosítása nem tervezett, de az ökológiailag értékes természetközeli területek, gyepek megőrzése mellett az erdőterületek növelése tervezett. Emellett javasolható az agrárerdészeti rendszerek alkalmazása a gyengébb adottságú szántók és az ökológiailag kevésbé értékes legelők egy részén.

2.1.2. Természetvédelmi javaslatok

A természetvédelmi információs rendszer (TIR) adatai szerint Rigácson országos és nemzetközi szintű egyedi védettség nincs lehatárolva és az európai szintű Natura2000 hálózat területei nem érintik.

A község területének természeti adottságaiból következően az igazgatási terület kis hányadát fedik le az országos ökológiai hálózat övezetei, amelyek szinte kizárólag a kisvízfolyásokhoz, mélyfekvésű területekhez kapcsolódó ökofolyosók.

Rigács igazgatási területén legjelentősebb részterületek a Marcal völgyéhez és az árkok medréhez kapcsolódó parti sávok, rétek *amelyek az ökológia folyosó övezetéhez tartoznak*. Ezek magukban foglalják a község természeti területeit. A *mag-* és a *pufferterületi* övezet a települést nem érinti.

Az Országos Ökológia Hálózat (OÖH) és övezeteinek leírását az OTTrT és a BfNPI adatszolgáltatása alapján a vizsgálati fejezet, lehatárolását az elfogadásra kerülő (TSZT és SZT) tervlapok tartalmazzák.

Új beépítésre szánt területi kijelölés az OÖH ökológiai folyosó övezetében nem tervezett, az egyéb módosítások közül pozitívan érintik a mezőgazdasági területek természetközeli átsorolása.

Ugyancsak nem érintik a módosítások az ÉTT területét sem, de ennek lehatárolása pontosítandó a 03/2-/3 hrsz. (zöld- és temető-) területek kizárásával a kategóriából.

Védelemre tervezett területek, értékek, emlékek

Az önkormányzat rendeletével **helyi védettség** alatt álló terület nincs nyilvántartva. Helyi védelemre javasolt terület, védettségi előterjesztés jelenleg nincs.

A TAK és a helyi településképi rendelet az ökológiai hálózathoz tartozó településszéli rétek és a Marcal menti galériaerdők, nádasok védelmére hívja fel a figyelmet. A helyi védettség meghatározásáról a településképi rendeletben kell intézkedni.

2.1.3. Tájvédelmi és tájképvédelmi javaslatok

Az igazgatási területet érintette a Vm.TrT által lehatárolt *országos jelentőségű és térségi jelentőségű tájképvédelmi terület* övezete. Az ezt felváltó *tájképvédelmi szempontból kiemelt jelentőségű területek* OTTrT övezete azonban nem érinti a települést. A táji adottságok ugyan nem predesztinálják a táji- és természetvédelmi oltalom nagy területre való kiterjesztését, de talán annál fontosabb a meglévő értékek feltárása és fenntartása. A község igazgatási területének viszonylag kis része áll ökológiai övezeti védelem alatt. Ezek közül területileg a legjelentősebbek a *kvázi országos védelemként* kijelölt országos ökológiai hálózat *ökológiai folyosó övezetéhez sorolt* területei, amelyek elsősorban *tájképileg is értékes természeti területeket* foglalnak magukban. A község területén található vizes élőhelyek közül kiemelkednek a Marcal menti területek, mint vizes és vízközei élőhelyek természeti területei.

A község térségében a meghatározó tájhasználat a mezőgazdasági termelés, ezért a település gazdaságában és foglalkoztatásában a mezőgazdaság távlatban is jelentős lesz. A rendezési terv a mezőgazdasági területek termőhelyi adottságának, hagyományos tájhasználatnak megfelelő differenciált szabályozásával biztosítja az árutermelésre alkalmas termőföldek védelmét.

A rigácsi táj táji-természeti értékei, természetes élőhelyei – a mezőgazdaság túlsúlya miatt – csak korlátozottan maradtak fenn, ezért kiemelten fontos a még fennmaradt, meglévő táji - természeti értékek védelme. Ezt szolgálják a természetközeli területi kijelölések is.

A jelen eljárás során nem merültek fel olyan tájképvédelmi problémák, megoldandó feladatok, amelyek településrendezési eszközökkel kezelhetők, illetve kezelendők lennének. A hatályos terv tájvédelmi és tájképvédelmi problémákat, megoldandó feladatokat nem vet fel. A közigazgatási területen jelentősebb, a hagyományos település-és tájképbe nem illeszkedő beépítés, telephely kialakítás nincs folyamatban, a kisebb átépítések nem ütköznek a táj- és tájképvédelmi szempontokkal, a műtárgyak és építmények körültekintő, tájbaillesztett módon való megvalósítása esetén. Ezek megfelelő megoldására nyilvánvalóan kiterjednek az engedélyezési eljáráshoz kötelezően elkészítendő tanulmányok és tervek, illetve az ezek alapján kiadott engedélyek és megvalósítási előírások.

2.1.4. Biológiai aktivitás-érték változása

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 8. § (2) bekezdés b) pontja értelmében az újonnan beépítésre szánt területek kijelölésével egyidejűleg a település közigazgatási területének biológiai aktivitás értéke az átminősítés előtti aktivitás értékhez képest nem csökkenhet. A területek biológiai aktivitásérték számítás módjáról a 9/2007.(IV.3.) ÖTM rendelet rendelkezik.

A terület eredeti (változtatás előtti) biológiai aktivitásértékének számítása hatályos településrendezési eszközök esetében a területfelhasználási egységek és az építési övezeti, valamint az övezeti besorolás alapján történik, a területigénybevétel nagyságával arányosan.

A TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERV MÓDOSÍTÁSI TERÜLETEI						
	száma	Terület ha	BAé egyenleg szorzó érték		Területfelhasználás módosítás hatályos tervezett	
1.Beépítésre szánt terület kijelölése: 0,0						
1.Összesen:		0,0 ha				
2. Beépítésre szánt területen belüli terület-felhasználás változások	1	1,0	0,5-2,4 -1,9	--1,9	Lf falusias lakóterület	Vt településközponti vegyes terület
2. Összesen:		1,0 ha - 1,9				
3.Beépítésre szánt terület átsorolása	2	1,3	6-3 +3	+3,9	KSp sportpálya terület	Kb-Sp sportterület
Beépítésre nem szánt területbe	3	0,95	6-3 +3	+2,85	KT temető terület	Kb-T temető terület
3.Összesen:		2,25 ha +6,75				
4.Beépítésre nem szánt területen belüli terület-felhasználás változások	4	0,1	6,0-0,6 +5,4	+0,54	Köu közút	Z (Zkk) zöldterület
	5	36,71	8,0-3,7 +4,3	+157,853	Má általános mezőgazdasági terület	Tk természetközeli terület
	6	4,3	9,0-3,7 +5,3	+22,79	Má általános mezőgazdasági terület	E erdőterület
4. Összesen:		41,11 ha + 181,183				
Mindösszesen:		44,36 ha	+186,033			

A tervi módosítások biológiai aktivitásérték veszteséget nem okoznak, így kompenzációra nincs szükség, a tervmódosítás a törvényi előírásnak megfelel.

2.2. ZÖLDFELÜLETI RENDSZER FEJLESZTÉSE

2.2.1. Zöldfelületi rendszer elemeinek fejlesztési javaslata

A településrendezési terv összefoglalóan tartalmazza a zöldterületeken (közkerteken) túl a község egyéb belterületi zöldfelületeinek (közlekedési területek zöldfelületei, utcafásítások, beépítésre szánt lakó- és egyéb övezetek zöldfelületei, stb.) számbavételét is. Ezek meghatározóak a települési zöldfelületi rendszerben a külterületi a természetközeli területek, valamint erdő- és mezőgazdasági területek.

A zöldfelületi rendszer fejlesztésére a hatályos tervelőzmény javaslatot tesz, új zöldterületek kijelölésével. A terv felülvizsgálata során a meglévő és kijelölt zöldfelületi adottságok védelme, rendezése, némi kiegészítése a feladat, valamint: a nem zöldterületi egységbe sorolt biológiailag aktív felületek védelme és fejlesztése.

A felülvizsgált HÉSZ a zöldterületeket közkerti övezetbe sorolja, ezek jellege, használata és beépíthetősége szerint. A Zkk övezet paramétereinek változtatása nem szükséges.

A település falusi jellegének következtében nem merült fel jelentősebb új közpark fejlesztési igény és lehetőség sem, a közpark kialakításra alkalmas területek nem állnak rendelkezésre. A kisebb parkosítható területeken *közkertek* alakíthatók ki, erre a tervmódosítás egy helyen tesz javaslatot, a központ területén.

Az utcafásításoknak a biológiai aktivitás növelésén, a mikroklimát befolyásoló kedvező szerepen túlmenően az utcaképet is meghatározó jelentőségük van. A fasorok ápolása, pótlása, a fásítatlan utcákban új fasorok telepítése (a közművezetékek helyének figyelembevételével) fontos feladat.

A tervmódosítások a zöldterületi rendszerre és ellátottságra nincsenek jelentősebb hatással.

A zöldfelületi rendszer egészét tekintve kedvező, hogy a meglévő természetközeli, erdő- és gyepterületek maradéktalan fenntartását tartalmazza a terv.

Rigács zöldfelületi rendszerében kiemelkedő szerepet játszanak a *Marcalvölgyi és az erre merőleges (Zalamegyesi és Megyeri területre átnyúló) zöldfolyosók, nedves rétek*, amelyek az ökológiai hálózat elemei. Ökológiai folyosó övezeti és természetközeli területi besorolásuk védelmet nyújt állapotuk fenntartásához.

2.2.2. Zöldfelületi és zöldterületi ellátottság alakulása

A tervelőzmény a község *zöldfelületi ellátottságát* adatszerűen nem határozta meg, de utal arra, hogy a tervezett állapot szerint ennek értéke csak kismértékben növelhető. Külön zöldterületi - közpark ellátottság számítása nem indokolt a területek kis kiterjedésére és a népességszámra való tekintettel.

Az tervmódosítások a zöldfelületi rendszerre és ellátottságra nincsenek jelentősebb hatással, a zöldterületi növekmény a közkert kialakítása esetén mindössze 0,1 ha-t.

A jelentősebb *zöldfelületi* ellátottságra is hatással levő fejlesztések sem a belterületen, sem a község külterületén nem tervezettek. A zöldfelületi ellátottságot alapvetően a lakóházak nagy telkein kialakított tágas kertek biztosítják a továbbiakban is.

A belterületi zöldfelületek rendezése, karbantartása, minőségi fejlesztése mellett pozitív hatásúak a tervelőzmény külterületi fasorok kiegészítésére, tájfásításra tett javaslatának megvalósítása is.

2.2.3. Zöldfelületek ökológiai szerepének erősítésére vonatkozó javaslatok

A zöldfelületek ökológiai szerepének erősítése különösen az egyéb természeti jelentőségű (pl.: OÖH) térségekben fontos, de nem elhanyagolható szempont a település védetség alatt nem álló részein, különösen a belterületeken, a mezőgazdasági és az erdőterületeken is.

Az előbbi területeken a természetvédelmi szempontok fokozott érvényesítése, a belterületen elsősorban települési környezetvédelmi szempontból, a nem védett táj erdő- és mezőgazdasági területein pedig általános tájvédelmi és élővilágvédelmi szempontból fontos a zöldfelületek védelme, kondíciójának javítása és rendszerük fejlesztése.

Az ökológiai hálózati területek térségében alapvető a zöldfelületek (társulások, élőhelyek) értékes elemeinek és az ezeket övező védőterületeinek megtartása, tartós fennmaradásának biztosítása. Ezt a terv alapvetően biztosítani tudja, elsősorban a Marcal térségében, a zöldfelületek teljes sértetlenségének megőrzésével.

A belterületi zöldfelületi rendszer szerény fejlesztése a község jellegének, nagyságrendjének megfelelő települési környezeti állapot fenntartásához és a zöldfelületi ellátottság némi javításához egyaránt hozzájárul.

Az ökológiai védetség alatt nem álló mező- és erdőgazdasági felhasználású külterületi földeket érintő tervmódosítások ökológiai szempontból összességükben kedvezőek, az alacsony szintű erdőterületi arány fásításokkal való kiegészítése révén.

A mezőgazdasági terület igénybevételével járó beépítésre szánt területi fejlesztési szándékok nem jelentkezték, zöldfelületi csökkenést nem eredményeznek.

A terv területfelhasználási mérlege és „ökológiai egyenlege” szempontjából is kedvező az erdő területfelhasználási egység erdőleltárnak megfelelő felülvizsgálata és lehatárolása, a tájfásítás lehetőségeinek kihasználása.

2.3. KÖZLEKEDÉSI JAVASLATOK

2.3.1. Közúti hálózati kapcsolatok

Országos közutak

A település országos hálózati kapcsolatát a 84. számú főút biztosítja, amely felől a belterület forgalmát a 73169 és 73172 jelű bekötő utak bonyolítják le. A 8. számú főút keleti irányába a 73171 jelű főút vezet. A 84. számú főút a település nyugati külterületén halad át. A főút 2x1 sávós, forgalma 3878 Ej/nap.

A főúttól a belterületen a Kossuth Lajos utca vonalán vezet a 73172 jelű bekötő út. A 2x1 sávós út forgalma a külterületeken kicsi: 171 Ej/nap.

A Megyer felé vezető 73169 jelű bekötő út a belterület legrövidebb kapcsolata a 84. számú főút felé. Belterületi szakasza a Petőfi Sándor utca.

Rigács és a kelet felé szomszédos települések (Hosztót) kapcsolatát a 73171 jelű bekötőt út biztosítja. A 2x1 sávós út forgalma 800 Ej/nap.

A 84. számú főút külterületi jellege megmarad, az út tengelyétől mért 100 – 100 m védőtávolságon belül építmények elhelyezéséhez a közútkezelő hozzájárulása szükséges.

A települést vasúti, közúti és közösségi közlekedési hálózatfejlesztés nem érinti.

Az utak tervezési osztályba sorolása:

település	út	belterületen	külterületen	védőtáv külterületen
Rigács	84 sz. főút	B.IV.b.C.	K.IV.A.	100 – 100 m
	73169	B.IV.b.C.	K.V.A.	50 – 50 m
	73172	B.IV.b.C.	K.V.A.	50 – 50 m
	73171	-	K.V.A.	50 – 50 m
	gyűjtőutak	B.V.d.B.		
	kiszolgáló utak	B.VI.d.b.		

2.3.2. Belső úthálózat

A települési utak kialakult hálózata fenntartandó, állapotuk folyamatos karbantartással javítható.

Az iparterületnek kijelölt major déli határán meglévő földút kiépítése javasolt gazdasági kiszolgálóútként. A belterület nyugati részén levő belterületi mezőgazdasági tömb gazdasági úttal való feltárása megoldandó. Javasolt a vízelvezető árok fenntartási sávjában vezetett út kijelölése.

2.3.3. Községi közlekedés

Rigácsnak vasúti kapcsolata is van: a Boba – Ukk – Zalaegerszeg vonal érinti.

A belterület utasforgalmát közvetlenül az ÉNYKK helyközi buszjáratok Sümeg és Jánosháza felé bonyolítják le.

A tömegközlekedés színvonalának emelése szempontjából leglényegesebb feladat az autóbuszjáratok rugalmasságának növelése. A meglévő szolgáltatás megtartása mellett lehetséges egy vállalkozói alapon működő alternatív mikrobuzsos személyszállítási rendszer kialakítása a térség foglalkoztatóközpontjai irányába.

Az autóbusz közlekedés alapvetően nem változik, a meglévő szolgáltatás biztosítani kell.

2.3.4. Kerékpáros közlekedés

A településen jelenleg nincs kiépített kerékpárút.

Rigácson áthalad a térségi jelentőségű Celldömölk – Jánosháza – Rigács – Sümeg irányú kerékpáros útvonal. A kerékpáros útvonal javasolt átvezető szakasza a 73172 jelű út.

Ez várhatóan fellendíti a település kerékpáros forgalmát és idegenforgalmát is.

2.3.5. Gépjármű elhelyezés, parkolás

A településközpont intézményei parkolását a Kossuth Lajos utca mentén közterületen leállósáv biztosítja.

A településen új beépítéseknel az OTÉK parkolási normák szerinti várakozóhelyeket telken belül kell elhelyezni.

2.4. KÖZMŰVESÍTÉSI JAVASLATOK

A kis hullámmal, de népességét veszítő településen a fejlődéshez a település élhetőbbé-lakhatóbbá tétele szükséges, mely a lakókörmény javítása mellett, munkahely teremtsi lehetőséggel érhető el. Rigács közigazgatási területén közműves szempontból a közcsatornás szennyvízelvezető és földgázellátó hálózatra csatlakozási arány emelésével lehetne a lakókörményeket jelentősen javítani.

A településtervező figyelembe véve a település adottságait, a felmerült önkormányzati és lakossági igényeket, a hatályos tervekben szereplő terület-felhasználási lehetőségeket, csak a reálisan fenntartható fejlesztési szándékok megőrzését javasolja.

A településen tervezett beépítésre szánt területek teljes közműellátásának biztosítás szükséges.

2.4.1. VIZIKÖZMŰVEK

Vízellátás

Rigács vízellátását a Bakonykarszt Zrt biztosítja kiépített kistérségi vízellátó rendszerén keresztül. A település vízellátása a Zalagyömörői központú kistérségi vízellátó rendszerről biztosított. A hálózatban nyomásproblémák nem jellemzőek.

A vízellátó hálózat jellemzően ágvezetékes kiépítésű, amit jövőben érdemes lenne körvezetékesre átalakítani a biztonságos vízellátás érdekében.

A tűzvíz ellátás biztosítása érdekében 100-as paraméterű vezetéknel kisebb átmérőjű vezeték építése már nem javasolható, és ahol még hiányzik, ott az ágazati előírások szerinti sűrűségben a föld feletti tűzvíz csapok elhelyezéséről is gondoskodni kell.

Egyes fejlesztéseknél jelentkező tűzvíz igénye, ha meghaladja a közhálózatról vételezhető vízmennyiséget, akkor a helyi pótlásról, helyi tűzvíz tároló medence létesítéséről kell gondoskodni.

A vizsgálatok szerint a településen talajvíz, illetve az első vízáadó rétegből való vízkivételre elsődlegesen locsolási célra jelenleg is több házi kút üzemel. A közmű szolgáltatási törvényben rögzítettek szerint ma már új házi kút csak engedéllyel létesíthető. Házi kutakra 500 m³/év vízkivétel és a rendeletben előírtak figyelembevételével, az engedélyt a település jegyzője adja ki, az ezt meghaladó vízkivételi igény esetén az engedélyező a vízügyi hatóság.

Szennyvízelvezetés

A település, a helyzetfeltáró vizsgálatokban rögzítettek szerint, érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi területen fekszik, így a legfontosabb közművesítési feladat a településen jelenleg többségében szikkasztóként üzemelő szennyvíz gyűjtőmedencék helyett a közcsatornás szennyvízelvezetés megoldása a szennyvizek szennyvíztisztító telepen történő kezelésének érdekében. Ennek több alternatívája lehetséges.

1./ Rigács területén bár a Kossuth Lajos utca északi végénél elhelyezkedő *Kröpfel* gazdasági területig elég lenne a szennyvízcsatornát kiépíteni, de a tisztított szennyvíz bevezetéséhez élő vízfolyás kell, ami legközelebb maga a Marcal. Kérdés, hogy hova célszerűbb a szennyvíztisztító kisberendezést elhelyezni.

- 1.1/ Közvetlenül az üzem magasságában elhelyezve bár könnyebben karbantartható lenne (közel lenne a lakóterülethez, jobban rá is lehetne látni a felügyelet nélküli kisberendezésre), viszont egy későbbi Marcal felé történő településbővítést esetleg akadályozhatna, mert a Kossuth Lajos utca Marcalhoz közelebbi telkeiről már csak nyomott vezetékkel lehetne a szennyvizet a kisberendezésbe juttatni. Az esetleg Rigács irányából érkező szennyvíz a nyomott vezetéken gond nélkül feljutna a 140 mBf szinten levő műtárgyig. Ebben az esetben a tisztított szennyvíznek kellene egy vezetékét kiépíteni a Marcal partján kialakított bevezetési pontig, így a szükséges kiépítendő vezetékben nem jelentene könnyebbséget.
- 1.2/ A szennyvíz Marcal partjáig (vagy annak közelébe) történő gravitációs vezetésével a kisberendezés a folyópartra kerülne, ahol nehezebb felügyelni, viszont így Rigács bővíthetne a Marcal felé nyugodtan (amennyiben erre lenne reális igény). *Ez a lehetőség felvetheti a zalamegyesi szennyvizek fogadását és a mű közös üzemeltetését is.*

A vezetékhálózat kiépítése során probléma, hogy a Petőfi Sándor utca nyugati vége 155 mBf -nél indul, 25-ös házszám környékén 150 mBf-re csökken, 11-es házszám környékén 148 mBf környékén van a minimum, ahonnan a templom 103 hrsz-ú telkéig visszaemelkedik a terepszint 150 mBf-ig, ahonnan már gravitációsan tudna továbbfolyni a szennyvíz. A Petőfi Sándor utca szennyvízelvezetésére így két megoldás képzelhető el.

- A teljes utcában a templomig nyomott hálózatot kell kiépíteni, amire minden telek önálló épületen belüli kisátemelővel csatlakozik.
- A telkekről gravitációsan gyűjtik össze a szennyvizet, amit aztán a 11-es házszám környékén a mélyponton közterületen egy kisátemelőbe vezetnek, és onnan felnyomják egy vezetéken a templomig, ahonnan gravitációsan már továbbvezethető.

A kiépítés becsült költsége a fenti variációkra hasonló, kerekítve ~110millió Ft-ra becsülhető. Ehhez kell még hozzáadni az üzemeltetési költségeket, amelyek önmagukban nem jelentősek, de szakszolgáltatónak (pl. Bakonykarszt) való átadás esetén jelentős havidíjakat eredményezhet.

2./ További lehetőség, az összegyűjtött szennyvíz Ukk megépült szennyvízhálózatába való bevezetése. Ebben az esetben a Kröpfel területe és a Marcal közötti gravitációs csatornára, valamint a szennyvíztisztító kisberendezésre nem lenne szükség, viszont a Kröpfel területe és Ukk szennyvízhálózata között szükség lenne egy nyomott vezetékre, valamint a Kröpfel területénél egy szennyvízátemelő műtárgyra. A kiépítés költsége így megemelkedne 160 millió forintra, viszont ebben az esetben a Bakonykarszt felé az egyszeri 150 ezer Ft/m³ közműfejlesztési hozzájáruláson felül csak a havi nagyjából 700 Ft/m³ csatornadíjat kellene fizetni, ráadásul így teljes mértékig megfelelne a teljes közműellátás OTÉK-ban szereplő feltételének. *Hosszú távon egyértelműen ez lenne a legolcsóbb megoldás, de az elején erre kellene többet rááldozni.*

Csapadékvíz-elvezetés

Az utcákban jelenleg általában egy- vagy kétoldali szikkasztóárkokat létesítettek. A település külsőbb területein vannak olyan utcaszakaszok is, ahol semmilyen csapadékvíz elvezetés nincs kiépítve. A csapadékvíz elvezetés szempontjából a fejlesztési feladat település szinten a csapadékvíz nyílt árkos elvezetésének kialakítása.

A vízelvezető rendszer fejlesztésénél figyelembe kell venni, hogy a változó meteorológiai viszonyok kapcsán a nagy intenzitású csapadékesemények valószínűsége megnőtt, ami hirtelen elvezetendő vizeket okoz, ezzel számolni kell a vízelvezetési rendszer kialakításának a méretezésénél.

Minden beruházásnál a többlet csapadékvizek elvezethetőségét annak a befogadójáig ellenőrizni kell. Amennyiben a továbbszállítás nem biztosított, akkor vagy a vízelvezető hálózatot kell alkalmassá tenni a többlet vizek elvezetésére, vagy pedig a csapadékvizek visszatartását kell megoldani. A vízvisszatartást helyi telken belüli záportározó létesítésével lehet megoldani, abba tárolva a vizet és abból csak olyan vízhozammal a befogadó árokba-vízfolyásba vezetni, amelyet a szállítás útján a vízelvezető rendszer kiöntésmentesen fogadni tud. Ennek meghatározását a helyi építési szabályzat rögzíti, de ez a továbbtervezés feladata.

A nyílt árkos rendszerű csapadékvízgyűjtő hálózatban sem maradhatnak pangó vizes szakaszok, ezért a nyílt árokhalózat is csak hidraulikailag méretezetten alakítható ki. A nyílt árok feletti kocsi behajtók az árok vízszállító képességét nem korlátozhatják. Az áteresz méretét úgy kell meghatározni, hogy az víz-visszaduzzasztást ne okozzon, a vízszállítás akadálymentes legyen. Ezért annak lefedett szakaszainak, a kocsi behajtóknak kialakítását korlátozni, szabályozni kell.

A település bel- és külterületén egyaránt mindig az útépitéshez, útrekonstrukcióhoz csatlakozóan lehetne a felszíni vízrendezés kiépítését, tervezett átalakítását, átépítését megoldani.

2.4.2. ENERGIAELLÁTÁS

A település energiaellátására a villamosenergia ellátáson kívül a település belterületén a földgázellátás áll rendelkezésre, amelynek segítségével a korszerű vezetékes termikus energiaellátás lehetősége biztosított.

A nem vezetékes energiahordozók közül a szén, fa, olaj használata termikus célra jelenleg is és várhatóan távolabbi időben is egyaránt jellemző lesz a vezetékes gázzal el nem látott telkeken. A PB-gáz használata szintén a gázzal el nem látott ingatlanokra jellemző, elsődlegesen főzési célra.

A település hosszabb távú energiaellátási struktúrájának meghatározásánál alapvető szempont a várható fenntartás kérdése. Az energiaellátással szemben elvárt igény, annak környezetbarát, minél kisebb környezet terhelésű megoldása mellett, hogy automatikus üzemvitelre alkalmas legyen, miközben az egyes ingatlanok fenntartási költségeiben az energiára fordítandó költségek jelentős hányadot jelentenek. Ezért meg kell vizsgálni, hogy a közhálózatról történő energiafogyasztást hogyan lehet takarékosabban megoldani. Az elvárható emberi takarékosságon és a takarékosabb energiafogyasztású műszaki-háztartási berendezések alkalmazási igényén kívül a költségek csökkenthetők helyi beszerzés, termelés alkalmazásával.

Fontos megemlíteni, hogy 2019. január 1-étől új épületekre már a közel nulla energiaigényű épületek követelményszintjét kell alkalmazni. Ezen követelményszint fontos eleme, hogy az épület energiaigényét az összesített energetikai jellemző méretezett értékéhez viszonyítva legalább 25%-os mennyiségben megújuló energiaforrásból kell biztosítani.

Bár az energiaigények 25 %-át megújuló energiahordozó hasznosításával kell kielégíteni, ez a megújuló energiahordozók szakaszos rendelkezésre állása folytán nem teljesíthető állandóan, így a hagyományos vezetékes energiahordozókkal is ki kell tudni elégíteni a csúcs energiaigényeket. A felhasznált energiában a megújuló energiahordozók előírt arányát az adott éven belül kell teljesíteni.

Helyi energia beszerzésre, környezetterhelés növelésének elkerülésével történő energiatermelésre a megújuló energiahordozók alkalmasak. A megújuló energiahordozók közül a település földrajzi adottsága alapján a nap-, és a föld energiájának hasznosítási lehetőségét érdemes figyelembe venni.

A föld energiáját épületgépészeti szinten lehet hasznosítani, alkalmazása telkenkénti megoldású, egyéni gazdasági lehetőségek alapján lehet igénybe venni. Lényegesen csökkenti hasznosításával a közhálózati energiahordozó felhasználást, beruházási költségei azonban lassan térülnek meg.

A reálisan, energetikailag eredményesen hasznosítható megújuló energiahordozó a nap energiája lehet, annak passzív és aktív hasznosításának az igénybevételével.

Villamosenergia-ellátás

A település villamosenergia ellátását az E.ON Észak-Dunántúli Áramhálózati Zrt biztosítja.

A község villamosenergia ellátásának bázisa a Sümeg közigazgatási területén üzemelő 132/22 kV-os alállomás, amely nagyfeszültségű betáplálása a főelosztó hálózati rendszer Ajka és Hévíz közötti szakaszáról megoldott.

A villamosenergia ellátás tervezésénél figyelembe kell venni, hogy a megújuló energiahordozók hasznosításának térnyerésével, a terjedő magáncélú naperőművek alkalmazásával a villamosenergia ellátás jelentős hányadát az ad-vesz rendszer igénybe vételével, napenergiával lehet majd kielégíteni.

A megújuló energiahordozóval a villamosenergia termelés időjárás függő, ezért a villamosenergia ellátást a közhálózatról is tudni kell teljes mértékig biztosítani. A villamosenergia szolgáltatási törvény (VET) értelmében a villamosenergia ellátáshoz szükséges közhálózat fejlesztést a szolgáltatónak saját beruházásként kell megoldani, a fogyasztóval szolgáltatási megállapodást köthet, amelyben rögzítheti a szolgáltatás feltételeit.

A településen meglévő közép- és kiefeszültségű hálózat oszlopokon halad.

A település már beépített így már ellátott területein a tervezés távlatáig a hálózatok föld feletti elhelyezése fennmarad. Ezeken a területeken arra kell törekedni, hogy legalább egy oszlopsorra kerüljön fektetésre valamennyi, az utcában haladó vezetékes villamosenergia és elektronikus hírközlési hálózat, hogy újabb oszlopsor ne kerüljön elhelyezésre.

A település belterületén új házi bekötést már csak földalatti csatlakozással szabad kivitelezni, hogy a távlati hálózatfektetési mód átalakítási lehetőségét majd a bekötések minél kisebb aránya korlátozzák.

A település vonzerejének növelése érdekében a közvilágítás további fejlesztése is szükséges. A közlekedés, a vagyon és a személyi biztonság fokozott védelmén túl esztétikai igényeket is ki kell elégíteni a közvilágításnak. Reálisan a tervezés távlatáig érdemi változás a közvilágítás jelenlegi műszaki kialakításában nem várható. Továbbra is jellemzően marad a tartóoszlopra szerelt lámpafejekkel történő megvilágítás, de ezek között is lehet arculat-alakítóbb, igényesebb lámpafejet kiválasztani.

Gázellátás

Az ország egyetemes gázszolgáltatója a NKM Földgázszolgáltató Zrt, a hálózat üzemeltetője az E.ON Közép-Dunántúli Gázhálózati Zrt.

A gázellátás bázisa a Sümegcsehi területén üzemelő gázátadó állomás, amelyről kiinduló nagyközépnomású gerincelosztó hálózatról látják el Sümegcsehi, Rigács és Sümeg földgázigényét.

Rigács központi belterületén a gázigénylő fogyasztók ellátására a gerincelosztó hálózatról táplált középnomású elosztóhálózatot szinte valamennyi belterületi utcában kiépítették. A rácsatlakozás jelenleg azonban nem éri el az 60 %-ot, amely jelzi, hogy a lakosság jelentős része számára az automatikus üzemvitelű hőellátás, a rendelkezésre álló kiépített hálózati csatlakozási lehetőség ellenére, nem biztosított. A földgázellátást igénybe nem vevők, termikus energiaellátásra a nem vezetékes (szén, fa) energiahordozókat hasznosítják, jelentősen növelve a település környezetszennyezését.

A lakókörnyezet komfortnövelését jelenheti az automatikus üzemvitelre alkalmas földgáz igénybevételének növelése. Bár a komfort növelése a megújuló energiahordozók hasznosításával is megoldható lenne, alkalmazásának terjedése visszafogottabb.

A villamosenergia ellátás fejezetében leírtakhoz hasonlóan a földgázellátás tervezésénél is figyelembe kell venni, hogy a megújuló energiahordozók hasznosításának térnyerésével, a terjedő naperőművek-napkollektorok alkalmazásával és a földhő hasznosításának igénybevételével a földgáz igény jelentős hányadát, a megújuló energiahordozók hasznosításával lehet majd kielégíteni.

A településen a gázelosztás távlatilag is középnomású elosztóhálózattal javasolt, így a kisnyomású gáz előállítására továbbra is a telkenként elhelyezett egyedi, házi nyomásszabályozókkal történik. A házi nyomásszabályozók telepítésénél az arculatformálás igényét figyelembe kell venni.

2.4.3. HÍRKÖZLÉS

Vezetékes elektronikus hálózat

A település vezetékes távközlési ellátását jelenleg a Magyar Telekom Nyrt. biztosítja. A település a 87-es távhívó számon csatlakozik az országos, illetve nemzetközi távhívó hálózathoz.

A település távközlési hálózatán az ellátottság teljes körűnek tekinthető, mivel valamennyi vezetékes távközlési igény kielégített.

A kedvező műsorvétel biztosítására kiépítették a kábel TV hálózatot is, bár jelenleg már a kábel TV hálózat és a távközlési hálózat alig különválasztható.

A településen belüli vezetékes távközlési hálózat, és műsorelosztó hálózat is követve a kifesztültségű elosztóhálózat fektetési módját, föld feletti elhelyezéssel üzemel.

Vezeték nélküli elektronikus hírközlés

A távközlési ellátottságot lényegesen növeli a mobiltelefonok használata. Ennek elméletileg területi korlátja nincs. A településen üzemelő és a tágabb térségben elhelyezett létesítmények, antennák segítségével, valamennyi vezetékek nélküli táv- (Magyar Telekom, Telenor, Vodafone) és műsorelosztó szolgáltató megfelelő vételi lehetőséget tud biztosítani.

A megfelelő vételi viszonyokhoz szükséges antennák ugyan rendelkezésre állnak, de a vételi minőség javítása és a várható további igények kielégítésére és a modernebb műszaki berendezések megjelenésével további antennák telepítési igénye nem zárható ki. Az antenna elhelyezési lehetőségét a településképvédelmi rendelet a (TKR) szabályozza.

2.4.4. Megújuló energiaforrások alkalmazása, környezettudatos energiagazdálkodás, egyedi közműpótlók

A helyzetfeltáró vizsgálatok szerint a szél és a napenergia hasznosítására lenne lehetőség. A szélenergia hasznosítását azonban a rendeletek korlátozzák, így energiagazdálkodási szinten is értékelhetően távolilag reálisan a megújuló energiahordozók közül a nap energiája hasznosítható. A település természeti adottsága, hogy 2000 körüli, a napos órák száma, ennek aktív hasznosításával hagyományos energiahordozó megtakarítás érhető el. Az aktív hasznosítás a napkollektorok és a naperőművek alkalmazásával érhető el. Ezek gondos elhelyezéséhez szükséges az építész esztétikai igényessége is, ennek nem szabad arcuatrontóvá válni.

A napkollektorokkal a használati melegvíz termelésre és elő-, utófűtési szezonban temperáló fűtésre fordítandó közüzemi energiafelhasználás csökkenthető. A naperőművekkel a villamosenergia felhasználás csökkenthető. A ma már elfogadott ad-vesz rendszer alkalmazásával a többlet termelt villamosenergia egyszerűen a közhálózatra terhelhető, hiány esetén ugyanazzal a hálózati rendszerrel a közhálózati vételezés megoldható.

A napenergia aktív hasznosításának alkalmazásával kapcsolatban azonban meg kell említeni az időjárástól való függőséget. Így az igények kielégíthetőségét a hagyományos energiahordozókkal is ki kell tudni elégíteni. A napenergia hasznosítása csak az éves energiafelhasználás csökkentésében játszik jelentős szerepet, amely a fenntartási költségek csökkentését eredményezi.

A föld energiájának hasznosítási lehetőségét is meg kell említeni, de lassabb megtérülése nem segíti terjesztését.

2.4.5. A rendezéssel érintett jelentősebb projektelemek közművesítése

A módosításban szereplő fejlesztések alacsony szintű közműigénnyel lépnek fel, ezek kielégítése a meglévő hálózatokról megoldható.

A közművek szakági alátámasztó tervlapjai a digitális dokumentáció „KÖZMŰTERVEK” c. mappájában található, jól olvasható, nagyítható, nyomtatható pdf-formátumban.

2.5. KÖRNYEZETI HATÁSOK ÉS FELTÉTELEK

A felülvizsgálat során áttekintett tervelőzmény, a hatályos településrendezési terv környezetvédelmi fejezete a közel 1 évtizeddel ezelőtti állapotot írja le, alábbi kitételei ma is aktuálisak, ezeket a felülvizsgálat helyzetfeltáró munkarészei is megerősítik:

- biztosítandó a kisvízfolyások védelme, különös tekintettel a Marcal valamint a vízlevezető árkok medrére és parti sávjára, a felszíni vízfolyások ökológiai környezetére,
- a vízfolyások vízminőségének védelme, nemcsak mint szennyeződésre fokozottan érzékeny víztömegek, hanem mint természeti értékű ökológiai folyosók is megoldandó;
- az alacsony szintű települési átlagot némileg meghaladó mértékű közlekedésből eredő légszennyezés valamint zaj-és rezgésterhelések elsősorban a forgalmi út menti ingatlanokat érintik, de határérték túllépést nem eredményeznek,
- porszennyezést okoznak a még burkolatlan belterületi utcák és dűlőutak, valamint a nagyüzemi szántóművelésből eredő deflációs hatások is.

A településen ártalmak, szennyezések, káros mértékű kibocsátások (emissziók) és szennyeződések nem figyelhetők meg. A települési környezet alacsony szinten terhelt, állapota megfelelő.

Megállapítható, hogy a helyi és kistérségi gazdaságszerkezetből következően napjainkban sem elsődleges az ipari eredetű zaj és légszennyezés, hanem inkább a közúti közlekedésből, valamint a lakossági energiafelhasználásból (főleg a téli tüzelésből) eredő ártalmak, továbbá a vízszennyezési veszélyek elsődlegesek a területen.

A nyílt hozzáférésű környezetvédelmi adatbázis Rigácsra nem tartalmaz szennyezésre, szennyezettségre utaló adatot – a lezárt személtelep regisztrálásán túl-, ez is utalhat arra, hogy a település környezeti állapota megfelelő.

A tervmódosítás keretében javasolt településszerkezeti és területfelhasználási változtatások összességükben, települési szinten nem eredményeznek eltéréseket, a minőségi fejlesztések kapcsán csak lokális szinten jelentkezhetnek környezeti hatások.

Előre bocsátható, hogy a várható környezeti hatások között szélsőséges hatások nem feltételezhetők, sem negatív sem pozitív irányban.

A módosítások a hatással bíró paramétereket egyáltalán nem, vagy csak csekély mértékben érintik, várható környezeti hatásuk nem értékelhető.

Ami néhány módosítási javaslat megjelenik a TSZT-ben HÉSZ-ben (egyes beépítési mutatók intenzitásának csökkentése, a zöldfelületi mutatók némi emelése, stb.), inkább enyhén pozitív hatásúak, de összességében a kevés változtatás a minőségi fejlesztést és a mennyiségi szintentartást eredményezi.

A zöldfelületi és ökológiai szakági tervfejezetek összefoglalói megállapítják, hogy a zöldfelületi rendszer ökológiai értéke és jelentősége a tervmódosítás eredményeképpen nem csökken, sőt, kismértékben erősödhet. Ezt kiegészítve kijelenthető, hogy a tervmódosításnak a táji- természeti és települési környezetre nincs káros hatásuk.

A környezeti feltételek kedvezőek a települési környezetminőség további javításához. E feltételeket nem befolyásolja negatív irányban a terv jelenlegi felülvizsgálata, a javaslatok nem rendelkeznek környezeti szempontból jelentős hatással. A hatások erőssége, jellege és iránya nem indokolná környezeti vizsgálat lefolytatását és részletes környezeti értékelés készítését, erre csupán formáljogi okokból van szükség.

A fentiek alapján készült környezeti értékelési összefoglalót a dokumentáció 2.9.sz. fejezete tartalmazza.

2.6. HATÁLYOS TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERVVEL VALÓ ÖSSZHANG BEMUTATÁSA

Jelen 6. fejezet összevonásra kerül az 1.2.1. sz. fejezettel, melyben a településszerkezeti változások bemutatása történt (A 314/2012 (XI.8.) Korm. rendelet 9.§ (6) bekezdés alapján).

2.7. SZABÁLYOZÁSI KONCEPCIÓ

A szabályozás célja a változó települési igények követése és építésjogi megalapozása a 2013. január 1-től hatályba lépett építésügyi jogszabályi környezetnek megfelelően. A szabályozás eszköze a fentieknek megfelelően elkészített Helyi építési szabályzat, valamint annak Szabályozási tervi melléklete.

A szabályozási típusú előírások koncepcionális megalapozása az elkészült településfejlesztési koncepcióban található. A koncepcióban megfogalmazott célok elérése érdekében a Helyi építési szabályzat és szabályozási terv területeket és építési előírásokat rendel egymáshoz. A területi fejlesztések kijelölése során szempont volt a természetvédelmi, vízügyi korlátozások figyelembevétele, valamint az önkormányzati területek és lakossági érdekek figyelembevétele is.

Az övezeti változások megegyeznek a készülő településszerkezeti terv változásaival, melyeket az 1.2 fejezet ismertet.

Az SZT kidolgozásának alapját a hatályos terv megállapításai adták. A hatályos SZT elemeinek nagy része alapvetően nem változott. Mivel a hatályos SZT már nem mindenben felel meg a jelenleg érvényes jogszabályok előírásainak, ezért szükséges volt a terv átfogó korszerűsítése, esetenként jelöléseinek megváltoztatása, de a lehatárolások, szabályozási elemek igen nagy része változatlan maradt. A részben változó önkormányzati igényeknek megfelelően szükség volt az egyes övezetek különböző paramétereinek felülvizsgálatára, kisebb korrekciójára is.

2.8. BEÉPÍTÉSI TERV

Beépítési terv készítése a TSZT és HÉSZ módosítási tervezési feladatok megoldásához nem szükséges, ezt a dokumentáció nem tartalmazza.

2.9. KÖRNYEZETI ÉRTÉKEKÉLÉS - ÖSSZEFOGLALÓ

A terv termőföldvédelmi, levegőtisztaság-védelmi, zajvédelmi, vízvédelmi és hulladékgazdálkodási vonzata nem jelentős. A rendelkezésre álló adatok alapján a területfelhasználási módosítások környezetvédelmi szempontból egyrészt, a meglévő állapothoz képest káros hatással nem járnak, másrészt, a minőségi fejlesztési javaslatok a környezeti állapot javítását célozzák.

A VÁRHATÓ KÖRNYEZETI HATÁSOK ÉS KÖRNYEZETI FELTÉTELEK

A meglévő környezetállapot megtartása, illetve javítása érdekében a településrendezési terv alkalmazása során a következő általános feltételek megtartása szükséges. Ezek nem szerepelnek a terv elfogadásáról szóló határozatban és rendeletben, mivel magasabbrendű jogszabályok írják elő, - így célszerű itt, az alátámasztó munkarészek közötti összefoglalásuk:

- Az építési tevékenységek által érintett nagyobb kiterjedésű tereprendezési munkák végzése során, talaj védelme érdekében a kitermelt humuszt és az altalajt egymástól elkülönítve kell tárolni. A deponált humuszos talaj újrahasznosításáról gondoskodni kell.
- A vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelme érdekében a területen mezőgazdasági tevékenységet folytatóknak a helyes mezőgazdasági gyakorlat kötelező elemeit tartalmazó, országosan egységes, összehangolt cselekvési program alapján kell eljárniuk.
- A vizek védelme érdekében a nagy kiterjedésű burkolt felületekről a csapadékvizet víznyelőkön át tisztítóaknába kell vezetni, majd ezután csak olajfogón keresztül kerülhetnek szikkasztó árokba.
- Szennyvízszikkasztás, leürítés, folyékony, iszapszerű és szilárd, valamint veszélyes hulladéklerakás a település területén nem folytatható.
- A meglévő, helyhez kötött légszennyező források esetében technológia-váltással, vagy a szennyező forrás felszámolásával meg kell szüntetni a határérték feletti terhelést.
- A mezőgazdasági területeken a helytelen gazdálkodás eredményeként fokozatos minőségromlás következhet be, ezért a talajvédelemre nagy figyelmet kell fordítani.
- A közlekedési eredetű légszennyezés terhelés csökkentése érdekében belterületen alapvetően a forgalomszabályozás eszközeit kell alkalmazni, míg külterületen védőzöld sávokat kell telepíteni.
- A közlekedési eredetű légszennyezés terheléshez hasonlóan, a fejlesztések következtében nem várható olyan mértékű forgalmi változások, melyek a meglévő közlekedési eredetű zajterhelést jelentősen befolyásolnák.
- Az újonnan beépítendő területeket is be kell kapcsolni a meglévő kommunális hulladékgyűjtési rendszerbe. A keletkező veszélyes hulladékok a telephelyeken belül - üzemi gyűjtőben - átmenetileg tárolhatók, melyek rendszeres elszállításáról gondoskodni kell.
- A települési szilárd hulladékok gyűjtése során, a veszélyes és újrahasznosítható komponensek szelektív gyűjtésének arányát növelni kell. Ehhez meg kell teremteni a szelektív hulladék gyűjtés infrastrukturális feltételeit, a gyűjtődényezet beszerzés, az elszállítás és hasznosítás feltételeinek kialakításával.
- A meglévő belterületen (lakóterület), illetve a javasolt fejlesztési területeken kialakuló új települési szegélyek rendezése szükséges. A települési szegélyek rendezésének célja, hogy a beépített területek külső határa, valamint a szomszédos mező-, illetve erdőgazdasági területek találkozási rendezett képet mutasson. A települési szegélyek megjelenését elsősorban az határozza meg, hogy beépített területek szélén található többnyire (lakó)telkek végei, hátsókertjei mennyire rendezettek. Az összehatást tovább rontja, hogy a telkek mögötti területsávban gyakori az illegális hulladék elhelyezés.

Az egyes konkrét módosítások várható környezeti hatásainak jellegét és erősségét illetően részletes elméleti megalapozást nyújtott az előbbi, 2.5. sz. környezeti hatásokat értékelő fejezet. Ennek eredményét összefoglalva, - a fenti általános elvárások figyelembevételével – megállapítható, hogy terv felülvizsgálat nincs hatással a környezetre, sem mennyiségi, sem minőségi értelemben: a hatások kiterjedése helyi szinten kis területet érint, a szabályozási változtatások iránya és jellege nem környezetkárosító hatású. Ahol esetleg negatív hatás feltételezhető, annak erőssége az elhanyagolható kategóriába tartozik. A biológiai aktivitásérték csökkentése sem várható, mivel új beépítésre szánt övezeti kijelölés nem történik, a módosítások szinte kizárólag pozitív hatásúak, az *egyenleg biztosított* (l.: 2.1.4..sz. fejezet).

EGYÉB KÖRNYEZETVÉDELMI VONATKOZÁSOK

A településrendezési javaslatok kidolgozása során célszerű a környezet védelme és a környezeti állapot javítása szempontjából legmegfelelőbb megoldások összefoglalása, nem a jelen felülvizsgálat okán, hanem a soron következő módosítások esetleges károsító vagy zavaró környezeti hatásainak megelőzése érdekében.

Ezek közül a helyi környezeti viszonyok szerint alapvetőek:

- a jelenleg még részben hiányos közmű infrastruktúra kiépítési feltételeinek biztosítása,
- a környezetvédelmi szempontból alapvetően megfelelő közlekedéshálózat és település szerkezet védelme, az átmenő forgalmi terhelésből kizárt településrészek minél nagyobb arányban való fenntartása,
- a meglevő zöldfelületi rendszer és értékes elemeinek védelme mellett javasolt ezek fejlesztése, elsősorban minőségi téren; továbbá szükséges a zöldfelületi rendszer védett elemeinek maradéktalan fenntartása, az ökológiai hálózati területek megóvása,
- a beépítésre szánt területi átsorolások a jövőben zömében már beépített területek felhasználását célozzák, lehetőleg termőterület igénybevétel nélkül; - amennyiben ez mégis szükségessé válna, szükséges szem előtt tartani a földminőségi, művelési szempontokat is, kizárva az átlagosnál jobb minőségű földek igénybevételét,
- a Marcal völgyében kijelölt ökológiai folyosó övezethez tartozó területeken biztosítani kell a vízvédelmi szempontok mellett a táj- és természetvédelmi, ökológiai szempontok együttes érvényesítését. A település egyéb ökológiai hálózati területein az erdővédelem és a hagyományos síkvidéki tájhasználat (pl. tájfasítás, mezsgyék kialakítása) fenntartásával kell biztosítani a táji – természeti értékvédelmet.
- a fentiekhez kapcsolódik a tájképvédelmi szempontból is értékes külterületek jelenlegi állapotának, képének megőrzése, valamint az ezen területeket érintő esetleges távlati fejlesztések tájképvédelmi szempontoknak megfelelő, tájbaillő kialakítással történő megvalósítása.

Az előző, környezeti hatásokat vizsgáló (4.sz.) fejezet nem vet fel a várható környezeti hatások szempontjából problémákat, a jelen eljárás során, vagy kapcsán megoldandó környezetvédelmi feladatokat.

A környezeti vizsgálat szakmai háttéranyagát képező környezeti értékelési dokumentáció külön kötetben kerül dokumentálásra.

A Megbízó nem volt döntési helyzetben a KV eljárás szükségességét illetően, mivel a tervezési eljárás a teljes igazgatási területre készülő új településrendezési eszközök létrehozására irányul, így a várható (kedvezőtlen) környezeti hatások mérlegelésére nem volt lehetőség, az előzetes eljárás során felmerült szakági vélemények alapján sem.

A környezeti értékelés tematikájának megfelelő tervelemeket a megalapozó vizsgálati, valamint a fenti alátámasztó munkarészek is tartalmazzák.

A Környezeti Értékelés (KÉ) előzetes anyaga a terv közbenső véleményezésre szánt egyeztetési anyagával párhuzamosan kerül kidolgozásra, majd kiküldésre a 2/2005.(I.11.) sz. Kormányrendelet 8.§ (3) bek. szerinti véleményezés céljából.

A KÉ dokumentáció tervezetének helyi közzététele és partnerségi egyeztetése ugyancsak párhuzamosan zajlik a terv Környezeti Vizsgálatának keretében.

Ezt követően a közbenső vélemények ismeretében kerül véglegesítésre, a végső tervegyeztetési fázist megelőzően.
